

STATUTUL JUDEȚULUI HARGHITA

I. DISPOZIȚII GENERALE

Constituția României a consacrat principiul descentralizării serviciilor publice în unitățile administrativ – teritoriale și principiul autonomiei locale. În acord cu principiile constituționale s-a reglementat prin legi organice regimul general al autonomiei locale precum și organizarea și funcționarea autorităților administrației publice locale, inițial prin Legea nr. 69/1991 și mai târziu prin Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare, ultima reglementare utilizând mai pregnant și inspirat cadrul constituțional din România.

Temeiul legal al elaborării Statutului Județului Harghita îl constituie prevederile articolului 20 al Ordonanței Guvernului nr. 53 din 16 august 2002 privind Statutul cadru al unității administrativ teritoriale, modificată și aprobată prin Legea nr. 96 din 18 martie 2003.

Potrivit prevederilor art. 19 din Legea nr. 215/2001 – legea administrației publice locale, coroborate cu dispozițiile art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 53/2002, Județul Harghita ca unitate administrativ - teritorială *are calitatea de persoană juridică de drept public*. El dispune de un patrimoniu propriu și capacitate juridică deplină.

Județul Harghita, ca unitate administrativ-teritorială, poate intra în raporturi juridice cu alte autorități sau instituții publice, cu persoane juridice române sau străine, indiferent de natura acestora, precum și cu persoane fizice, în condițiile legii.

Județul Harghita a fost înființat în anul 1968 când s-a realizat actuala organizare administrativă a teritoriului României, consacrată pe plan juridic prin Legea nr. 2/1968, republicată, cu completările și modificările ulterioare.

După definiție *județul* este alcătuit din orașe și comune, unități de bază ale organizării administrativ-teritoriale a țării, în funcție de condițiile geografice, economice și social - politice, etnice și de legăturile culturale și tradiționale ale populației.

Unitățile administrativ-teritoriale, denumirea și componența lor, municipiul reședință de județ, precum și satele reședințe de comune sunt specificate în anexa la Legea nr. 2/1968 cu modificările ulterioare, respectiv în Hotărârea Guvernului nr. 1206/2001, pentru aprobarea Normelor de aplicare a dispozițiilor privitoare la dreptul cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba maternă în administrația publică locală, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 1415/2002, care sunt prezentate în partea III. al prezentului Statut. Începând din anul 2000 au intervenit unele schimbări în structura administrativă a județului. Un număr de autorități locale și cetățeni au inițiat reînființarea acelor unități administrativ-teritoriale care au fost desființate abuziv de statul comunist. Astfel au fost înființate 3 comune noi, respectiv comunele Mădăraș, Cozmeni și Tomești. Procesul de reînființare al altor comune în județ continuă, cu respectarea criteriilor de bază care fundamentează o decizie viabilă în acest sens.

Orașul Toplița a fost declarat municipiu în anul 2002, iar orașul Gheorgheni a fost declarat municipiu în anul 2003 .

În actuala structură a Județului Harghita sunt 4 municipii, 5 orașe, 52 comune și 225 sate.

Potrivit prevederilor Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea IV. “Rețeaua de localități” Județul Harghita a fost inclus în categoria județelor de rangul II.

II. DATELE PRIVIND TERITORIUL ADMINISTRATIV, DELIMITAREA TERITORIALĂ ȘI DATELE GEOGRAFICE

Așezarea în teritoriul României

Județul Harghita se situează în centrul țării, în mare parte pe culmile și în depresiunile Carpaților Orientali și în mai mică măsură pe bordura estică a Podișului Transilvaniei, numită și Subcarpații Transilvaniei. Județului Harghita se întinde pe o suprafață de 6639 km² reprezentând 2,8 % din teritoriul țării. Se învecinează cu județele Suceava (în N), Neamț și Bacău (în E), Covasna și Brașov (în S) și Mureș (în V).

Se află situat între paralelele 46° 10' și 47° 10' latitudine nordică și între meridianele 24° 53' și cel 26° 15' longitudine estică.

Se menționează că suprafața județului Harghita va putea suferi modificări în cazul soluționării favorabile a litigiilor purtate pentru stabilirea dreptului de proprietate asupra unor terenuri împădurite situate în județele învecinate.

Constituția geologică și relieful

Din punct de vedere geografic, Harghita este un județ predominant muntos (peste 60 % din suprafață). Relieful muntos se caracterizează printr-o mare varietate de forme și înălțimi, determinată în primul rând de diversitatea structurilor geologice și de vârsta lor diferită care au influențat în mod selectiv acțiunile forțelor de moderare a scoarței în desăvârșirea formelor actuale. Se disting mai multe tipuri de relief: munții de până la 2000 m altitudine, depresiuni intracolinare și intracarpătice și dealuri de 500-600 m, văi fluviatile.

Pe teritoriul județului se întind 3 mari lanțuri muntoase, cu orientarea N-S, despărțite de un șir de depresiuni intramontane. Cele trei lanțuri se evidențiază lar atât din punctul de vedere al constituției geologice cât și în ceea ce privește morfologia formelor de relief.

În zona ascială a județului se desfășoară, sub forma unui lanț muntos, lung de 150 km coloana vertebrală a județului a cărei geneză este legată de activitatea vulcanică din a doua jumătate a erei terțiare. Din scurgerea lavelor și din produsele exploziilor vulcanice s-au format conuri vulcanice cu cratere precum și incluse platouri vulcanice. Lanțul eruptiv scade în altitudine și lățime de la nord la sud. Elementele acestui lanț muntos sunt, dinspre Nord: Munții Călimani (aici se află și cel mai înalt vârf din județ, Pietrosu cu 2101 m), Munții Gurghiu (Amza 1665 m) și Munții Harghita (1801 m în Vf. Harghita-Mădăraș, 1801 m). Sunt alcătuiți din roci vulcanice – în special andezite pe culmi, și aglomerate vulcanice pe platourile întinse care înconjoară culmile - având o morfologie clară în acest sens. Vârsta lor scăzând din nord spre sud, formele unui relief vulcanic accentuat ies clar în evidență spre sud: se conturează cratere vulcanice bine păstrate, puțin afectate de eroziune – unul chiar fără drenaj – Ciomatu – acesta cantonează faimosul lac Sf. Ana.

Al doilea lanț muntos constituie practic cumpăna principală de ape între bazinele Siretului respectiv Mureșului și Oltului. Lanțul este format din roci cristaline și sedimentare de vârstă mezozoică, și are următoarele elemente: Munții Bistriței în Nord, alcătuiți din șisturi cristaline, respectiv Giurgeu și Hășmaș spre sud, cu înălțimi de până la 1793 m (Hășmașul Mare), alcătuiți din dolomit și calcar. Relieful generat pe acestea din urmă este unul caracteristic, contribuind decisiv la potențialul turistic al zonei.

La sud de Masivul Hășmaș, lanțul cu șisturi cristaline dispare, locul lui fiind luat de cel de-al treilea, numit și lanțul cu rocile sedimentare de tip fles: Munții Ciucului, cu înălțimi de până la 1500 m (Vf. Viscol, 1493 m), relevanți în acest sens prin constituția geologică (aproape exclusiv gresii), continuă spre sud linia cumpenei de ape. În continuarea lanțului vulcanic, spre sud în județ se află o parte din Munții Perșani Nordic, desfășurându-se între Homorodul Mic și pârâul Cormoș cu roci calcaroase care a favorizat apariția unui interesant relief carstic (Cheile Vârghișului cu Peștera Merești).

Șirul depresiunilor intramontane dintre acești munți constituie principala zonă de habitat uman al județului. Din nord spre sud putem înșira Depr. Bilbor, drenată spre est de Bistricioara, Depr. Giurgeului, pe valea superioară a Mureșului și Depr. Ciucului, pe valea Oltului.

În vest, locul munților este luat de dealurile Podișului Transilvaniei, cu bazinele depresionare bine conturate: Odorhei, Cristur, Sovata-Praid transversate de râurile Târnava Mare, Târnava Mică și de afluenții săi.

Clima

Existența mai multor trepte de relief și dispoziția aproximativ perpendiculară a unităților morfologice față de predominant vestică a circulației atmosferice generale impun condițiilor climatice ale județului particularități locale.

Clima județului Harghita se încadrează în zona climatului temperat-continental, prezentând însă o serie de diferențieri. În acest context deosebim 3 mari tipuri de climă:

În zona deluroasă din vest clima se aseamănă cu clima Podișului Transilvaniei, cu ierni relativ blânde și veri călduroase și datorită expunerii vestice, precipitații relativ bogate (600-700 mm/an).

Pe culmile muntoase se manifestă etajarea climatică, pe vârfurile cele mai înalte temperatura medie multianuală scade sub 2 grade C (Harghita, Hășmaș) sau chiar 0 grade C (Călimani). Amplitudinea termică iarnă-vară nu este foarte mare, temperaturile excesive de iarnă lipsesc. Totodată, datorită orientării N-S a culmilor, versații vestici sunt mult mai bogați în precipitații de cât cei estici (1000-1200 mm față de 800-900 mm). De asemenea, lanțul cristalin și sedimentar este mai umed decât cel vulcanic.

Al treilea tip de microclimă – cel mai caracteristic pentru județul Harghita – este cel al depresiunilor intramontane Ciuc-Giurgeu. Datorită frecvenței ridicate ale calmului atmosferic în zilele de iarnă asistăm la acele inversiuni termice, nefiind rare temperaturile de sub – 30 grade C. Iernile sunt în general reci (-6, -7 grade C temperatura medie în ianuarie), iar verile destul de calde (cca. +20 grade C). Precipitațiile sunt mai puțin abundente (5-600 mm), un fenomen frecvent întâlnit este ceața.

Temperaturile maxime absolute anuale pot depăși 33-35 grade C, iar cele minime coboară frecvent sub – 30 grade C (anual câteva zile, în depresiuni). Diferența termică între maxima și minima absolută a atins valoarea de 75,4 C ceea ce dă o notă continental pronunțate condițiilor climaterice ale județului.

Rețeaua hidrografică

Râurile din Harghita aparțin celor trei 3 mari bazine hidrografice: ale Siretului, Mureșului și Oltului.

Siretul colectează – parțial prin intermediul Bistriței - apele de pe latura estică a munților, prin unii afluenți importanți, care izvorăsc în județul Harghita: Bistricioara, Bicazul, Trotușul, Uzul.

Mureșul, având obârșia – ca și Oltul – în Masivul Hășmaș, adună apele din Munții Gurghiu, Călimani și nordul respectiv vestul munților Harghita, prin Târnavă Mare și Târnavă Mică. Drenează întreaga depresiune a Giurgeului pe o distanță de 72 km și își adună afluență de pe o suprafață de 1297 km²

Oltul drenează versanții sudici și estici ai Munților Harghita și versanții vestici ai Munților Ciucului, fie direct, fie prin Homorodul Mare, Homorodul Mic și alți afluenți de rang inferior. Străbate teritoriul județului pe o lungime de 85 km, colectând apele de pe o suprafață de 1295 km²

Lacurile

Dintre cele 2 mari categorii de lacuri, cele naturale sunt prezente printr-o mare varietate genetică. Dintre acestea se remarcă singurul lac din Europa Centrală cantonat de craterul vulcanic, lacul Sf. Ana, la o altitudine de 950 m în craterul Ciomatu, cu un grad de mineralizare a apei extrem de scăzut, În craterul geamăn la altitudinea de 1050 m se află Tinovul Mohoș, lac vulcanic colmatat. Lacul Roșu s-a format în anul 1837 (secolul XIX) în urma alunecărilor produse de pe coasta de nord-vest a muntelui Ghilcoș, barând valea alimentată de patru pâraie.

În Munții Călimani, la 1750 m altitudine se găsește lacul Iezer, cu o geneză neclarificată, cele mai multe păreri evidențiind origine glacială.

Lacurile antropice sunt reprezentate mai ales de lacul de acumulare de la Zetea-Subcetate, construit pentru alimentarea cu apă a văii Târnavei Mari și apărarea împotriva inundațiilor. În prezent este o zonă de agrement frecventată nu numai de localnici ci și de turiștii din alte zone ale țării și din străinătate. Este importantă și acumularea de la Frumoasa, cu un regim sever de protecție, care furnizează apa potabilă către reședința de județ. De asemenea, există în județ și câteva amenajări piscicole și de agrement dintre care se remarcă lacurile de la Sânpaul și Rugănești.

Apele subterane

Apele subterane situate în aureola mofetică a lanțului eruptiv sunt încărcate cu dioxid de carbon și un bogat conținut de săruri.

În depresiunile subcarpatice ale Odorheiului și Homorodului izvoarele apar pe văile râurilor, au un debit variabil și un grad mare de salinitate.

Straturile acvifere de adâncime, adesea încărcate cu CO₂, au favorizat formarea diverselor tipuri de ape minerale, iar condițiile geotermale favorabile, structura geologică și tectonică au favorizat apariția apelor termo-minerale, în zona Toplița, Mădăraș, Tușnad, Vlăhița, Miercurea Ciuc.

Existența resurselor de ape minerale și termale a constituit baza dezvoltării stațiunilor balneare Borsec, Tușnad și a numeroaselor băi și stațiuni balneo-climatice de interes local.

Constituția geologică și tectonică foarte variată, cu prezența masivă a rocilor vulcanice, a dat naștere la o serie de izvoare de apă minerală (numite local „borvív”), cu o compoziție foarte variată. Pe ambele laturi ale Munților Harghita și în depresiunile intramontane există în vecinătatea fiecărei comune mai multe izvoare de apă minerală, numărul total al celor nominalizate depășind 1000. Pe bordura vestică se remarcă apele de la Băile Szejke, Corund sau Praid, iar pe cea estică cele de la Băile Tușnad, Tușnad, Sâncrăieni, Cetățuia, Racu etc. Sunt de asemenea faimoase apele de la Borsec, Bilbor, Tulgheși.

Resurse naturale

Județul Harghita dispune de resurse naturale variate. În strânsă legătură cu distribuția formelor de relief, cu constituția lor geologică și cu influența condițiilor

bioclimatice în județ există o largă varietate de soluri, specifice reliefului montan, colinar și depresionar. Se întâlnesc soluri brune și brune acide, podralice, soluri litomorfe, hidromorfe și de luncă. Majoritatea solurilor sunt favorabile agriculturii, pomiculturii și silviculturii.

Dintre aceste resurse amintim apele minerale, importante atât din punct de vedere terapeutic cât și economic, fiind foarte cunoscute mărcile Perla Harghitei, Tușnad, Harghita sau Borsec. Pe baza apelor minerale s-au creat o serie de stațiuni balneo-climaterice sau balneare: unele cu importanță internațională (Băile Tușnad, Borsec), altele – mai numeroase – cu importanță locală. Un alt fenomen postvulcanic ce se manifestă frecvent în județ sunt – emanațiile de gaze numite mofete și sofatare, care – întregesc un potențial turistic al județului.

Prin tradiție, o resursă importantă este pădurea, exploatarea forestieră și prelucrarea lemnului fiind de-a lungul secolelor preocupări de bază ale comunităților locale.

Zăcămintele de roci de construcții (andezit, dolomit, calcar), minereuri neferoase (pirite cuprifere – la Bălan), sarea (la Praid), caolina (la Harghita Băi) și minereurile de fier (Lueta), lignit (la Borsec), travertin (la Borsec), cinabru (Sântimbru-Băi) au dat naștere unei industrii miniere variate, a cărei importanță este însă în scădere odată cu trecerea la economia de piață, unele ramuri tradiționale și caracteristice dispărând complet (industria siderurgică, bazată pe resursele de la Lueta).

Flora și fauna specifică zonei și rezervații naturale

Județul se caracterizează printr-o vegetație bogată și variată dispusă de la etajul alpin și până la luncile joase ale râurilor.

Flora spontană este reprezentată de vegetația forestieră răspândită pe o suprafață de peste 200.000 ha (cca 30 % din suprafața județului). Speciile cele mai răspândite sunt molidul (65 % din fondul forestier), bradul (7 %), pinul silvestru (1,2 %). Fagul și gorunul ocupă împreună aproape circa 20 % din suprafața totală a pădurilor. Ele se întâlnesc în zona de vest a județului, și pe versanții muntoși însoriți. În afară de cele enumerate, există păduri de carpen, mesteacăn, stejar și frasin. Acestea din urmă nu formează de obicei arboreturi pure, fiind prezente în amestec. Este demn de remarcat jneapănul, prezent mai ales în Munții Călimani.

Datorită condițiilor climatice și morfologice adecvate, în special în munții Harghita și în depresiunea Ciucului s-au format renumitele turbării, care conservă o serie de relice glaciare și plante cu caracter endemic, remarcându-se salcia pitică și mesteacănul pitic, împreună cu o serie de specii ierboase. Dintre acestea, cel mai renumit este Tinovul Mohoș, importante fiind și Tinovul Lucs și Tinovul Ostoros din Munții Harghita precum și turbăriile din Depresiunea Ciucului (Borsáros, Nádas, Benes etc.) sau din depresiunile Bilbor, Borsec (Hármasliget).

Fauna sălbatică este bine reprezentată, prin următoarele specii: ursul brun, cerbul comun (carpatin), căprioara, mistrețul, iepurele, vulpea, lupul și cocoșul de

munte și în mai mică măsură de râși și capre negre. Cursurile de apă de munte sunt bine populate de păstrăv indigen, păstrăv curcubeu, lipan și mreană de munte. Dintre păsări amintim acvila regală, acvila țipătoare și vulturul alb.

Pentru protejarea biodiversității și varietății peisagistice, s-au constituit pe teritoriul județului următoarele rezervații naturale: Cheile Bicazului și Lacul Roșu, Hășmaș, Lacul Sf. Ana și Tinovul Mohoș, Iezerul Călimanilor. Pe lângă acestea, în județ există o serie de arii protejate, prin hotărâri ale consiliilor locale.

ORGANIZAREA ADMINISTRATIV - TERITORIALĂ

III. LOCALITĂȚILE COMPONENTE ALE JUDEȚULUI HARGHITA

Municipiile, orașele și comunele (cu satele și localitățile aparținătoare sau componente) județului Harghita

Municipii:

III. LOCALITĂȚILE COMPONENTE ALE JUDEȚULUI HARGHITA

Nr. Crt.	Unitatea administrativ-teritorială	- sat component - sat aparținător - localitate componentă	Mod de inscripționare în limba maternă
0	1	2	3
1.	Miercurea-Ciuc	1. Miercurea-Ciuc 2. Ciba 3. Harghita-Băi	1. Csíkszereda 2. Csiba 3. Hargitafürdő
2.	Odorheiu Secuiesc	1. Odorheiu Secuiesc	1. Székelyudvarhely
3.	Gheorgheni	1. Gheorgheni 2. Covacipeter 3. Vargatac 4. Visafolio	1. Gyergyószentmiklos 2. Kovácspéter 3. Vargatag 4. Visszafolyó
4.	Toplița	1. Toplița 2. Măgheruș 3. Moglănești 4. Secu 5. Zencani	1. Maroshévíz 2. Magyaros 3. Moglány 4. Székpatak 5. Zsákhegy
5.	Băile Tușnad	1. Băile Tușnad 2. Carpitus	1. Tusnádfürdő 2. Karpitusbánya
6.	Bălan	1. Bălan	1. Balánbánya
7.	Borsec	1. Borsec	1. Borszék
8.	Cristuru Secuiesc	1. Cristuru Secuiesc 2. Filiaș	1. Székelykeresztur 2. Fiafalva

9. Vlăhița	1. Vlăhița 2. Băile Homorod 3. Minele Lueta	1. Szentegyháza 2. Homorodfürdő 3. Lovétebánya
10. Atid	1. Atid 2. Crișeni 3. Cușmed 4. Inlăceni 5. Șiclod	1. Etéd 2. Körispatak 3. Küsmöd 4. Énlaka 5. Siklod
11. Bilbor	1. Bilbor 2. Răchitiș	1. Bélbor 2. Rakottyás
12. Avrămești	1. Avrămești 2. Andreeni 3. Cechești 4. Firtănuș 5. Goagiu 6. Laz-Firtănuș 7. Laz-Șoimuș 8. Medișoru Mic	1. Szentábraham 2. Magyarandrásfalva 3. Csekefalva 4. Firtosmartonos 5. Gagy 6. Firtosiláz 7. Solymosiláz 8. Kismedeser
13. Brădești	1. Brădești 2. Satu Mare 3. Târnovița	1. Fenyéd 2. Máréfalva 3. Küküllőkeményfalva
14. Căpâlnița	1. Căpâlnița	1. Kápolnásfalu
15. Cârța	1. Cârța 2. Ineu	1. Karcfalva 2. Csikjenőfalva
16. Ciucsângeorgiu	1. Ciucsângeorgiu 2. Armășeni 3. Armășenii Noi 4. Bancu 5. Ciobăniș 6. Cotormani 7. Eghersec 8. Ghiurche 9. Potiond	1. Csikszentgyörgy 2. Csikmenaság 3. Menaságujfalu 4. Csikbánkfalva 5. Csobányos 6. Kotormány 7. Eggerszék 8. Gyürke 9. Pottyond
17. Ciumani	1. Ciumani	1. Gyergyócsomafalva
18. Corbu	1. Corbu	1. Gyergyóholló
19. Corund	1. Corund 2. Atia 3. Calonda 4. Fântâna Brazilor 5. Valea lui Pavel	1. Korond 2. Atyha 3. Kalonda 4. Fenyokut 5. Pálpataka
20. Cozmeni	1. Cozmeni 2. Lăzărești	1. Csikkozmas 2. Lázárfalva
21. Dănești	1. Dănești	1. Csikdánfalva
22. Dârjiu	1. Dârjiu 2. Mujna	1. Székelyderzs 2. Székelymuzsna
23. Dealu	1. Dealu 2. Fâncel 3. Sâncrai	1. Oroszhegy 2. Székelyfancsal 3. Székelyszentkirály

	4. Tămașu	4. Székelyszenttamás
	5. Tibod	5. Tibod
	6. Valea Rotundă	6. Uknyed
	7. Ulcani	7. Ülke
24. Ditrău	1. Ditrău	1. Gyergyóditró
	2. Jolotca	2. Orotva
25. Feliceni	1. Feliceni	1. Felsőboldogfalva
	2. Alexandrița	2. Sándortelke
	3. Arvățeni	3. Árvátfalva
	4. Cireșeni	4. Suko
	5. Forțeni	5. Farcad
	6. Hoghia	6. Hodgya
	7. Oțeni	7. Ocfalva
	8. Polonița	8. Székelylengyelfalva
	9. Tăureni	9. Bikafalva
	10. Teleac	10. Telekfalva
	11. Văleni	11. Patakfalva
26. Frumoasa	1. Frumoasa	1. Szépvíz
	2. Bârzava	2. Csikborzsova
	3. Făgețel	3. Bukkloka
	4. Nicolești	4. Csikszentmiklos
27. Gălăuțaș	1. Gălăuțaș	1. Galócás
28. Joseni	1. Joseni	1. Gyergyóalfalu
	2. Borzont	2. Borzont
	3. Bucin	3. Bucsin
29. Lăzarea	1. Lăzarea	1. Gyergyószárhegy
	2. Ghiduț	2. Gődüc
30. Lueta	1. Lueta	1. Lövete
	2. Băile Chirui	2. Kirulyfürdő
31. Lunca de Jos	1. Lunca de Jos	1. Gyimesközéplek
	2. Barațcoș	2. Barackospatak
	3. Poiana Fagului	3. Bukkhavaspataka
	4. Puntea Lupului	4. Farkaspalló
	5. Valea Boroș	5. Borospatak
	6. Valea Capelei	6. Kápolnapataka
	7. Valea Întunecoasă	7. Sötetpatak
	8. Valea lui Antaloc	8. Antalokpataka
	9. Valea Rece	9. Hidegségpataka
32. Lunca de Sus	1. Lunca de Sus	1. Gyimesfelsőlok
	2. Comiat	2. Komjatpataka
	3. Izvorul Trotușului	3. Sántatelek
	4. Păltiniș-Ciuc	4. Nyiresalja
	5. Valea Gârbea	5. Gőrbepataka
	6. Valea Ugra	6. Ugrapataka
33. Lupeni	1. Lupeni	1. Farkaslaka
	2. Bisericani	2. Szentlélek
	3. Bulgăreni	3. Bogárfalva
	4. Firtușu	4. Firtosvávalja
	5. Morăreni	5. Nyikomalomfalva
	6. Păltiniș	6. Kecset
	7. Păuleni	7. Székelypálfalva

	8. Sâncel	8. Szencsed
	9. Satu Mic	9. Kisfalud
34. Mărtiniș	1. Mărtiniș	1. Homorodszentmárton
	2. Aldea	2. Abásfalva
	3. Bădeni	3. Bágy
	4. Călugăreni	4. Homorodremete
	5. Chinușu	5. Kénos
	6. Comănești	6. Homorodkeményfalva
	7. Ghipeș	7. Gyepes
	8. Locodeni	8. Lokod
	9. Orășeni	9. Városfalva
	10. Petreni	10. Homorodszentpéter
	11. Rareș	11. Recsenyed
	12. Sânpaul	12. Homorodszentpál
35. Merești	1. Merești	1. Homorodalmás
36. Mădăraș	1. Mădărași	1. Csíkmadaras
37. Mihăileni	1. Mihăileni	1. Csíkszentmihály
	2. Nădejdea	2. Ajnád
	3. Văcărești	3. Vacsárcsi
38. Mugeni	1. Mugeni	1. Bögöz
	2. Aluniș	2. Székelymagyaros
	3. Beta	3. Beta
	4. Betești	4. Betfalva
	5. Dejuțiu	5. Decsfalva
	6. Dobeni	6. Szekelydobó
	7. Lutița	7. Agyagfalva
	8. Mățișeni	8. Matisfalva
	9. Porumbenii Mari	9. Nagygálambfalva
	10. Porumbenii Mici	10. Kisgálambfalva
	11. Tăietura	11. Vágás
39. Ocland	1. Ocland	1. Oklánd
	2. Crăciunel	2. Homorodkarácsonfalva
	3. Satu Nou	3. Homorodujfalu
40. Păuleni-Ciuc	1. Păuleni-Ciuc	1. Csíkpálfalva
	2. Delnița	1. Csikdelne
	3. Șoimeni	2. Csikcsomortán
41. Plăieșii de Jos	1. Plăieșii de Jos	1. Kászonaltiz
	2. Casinu Nou	2. Kászonujfalu
	3. Iacobeni	3. Kászonjakabfalva
	4. Imper	4. Kászonimper
	5. Plăieșii de Sus	5. Kászonfeltiz
42. Praid	1. Praid	1. Parajd
	2. Becaș	2. Bekástelep
	3. Bucin	3. Bucsin
	4. Ocna de Jos	4. Alsósófalva
	5. Ocna de Sus	5. Felsősófalva
43. Remetea	1. Remetea	1. Gyergyóremete
	2. Făgețel	2. Kicsibükk
	3. Sineu	3. Eszenyó

44. Săcel	1. Șoimușu Mare 2. Șoimușu Mic 3. Vidacut	1. Nagysolymos 2. Kissolymos 3. Székelyhidegkut
45. Sărmaș	1. Hodoșa 2. Runc	1. Gyergyóhodos 2. Runk
46. Sâncrăieni	1. Sâncrăieni 2. Fitod 3. Hosasău 4. Leliceni 5. Misentea 6. Sântimbru	1. Csíkszentkirály 2. Fitód 3. Hosszuaszó 4. Csíkszentlélek 5. Csíkminsztent 6. Csíkszentimre
47. Sândominic	1. Sândominic	1. Csíkszentdomokos
48. Sânmartin	1. Sânmartin 2. Ciucani 3. Valea Uzului	1. Csíkszentmárton 2. Csíkcsekefalva 3. Uzvölgye
49. Sânsimion	1. Sânsimion 2. Cetățuia	1. Csíkszentsimon 2. Csatószege
50. Secuieni	1. Secuieni 2. Bodogaia 3. Eliseni	1. Ujszékely 2. Alsóboldogfalva 3. Székelyszenterzsébet
51. Siculeni	1. Siculeni 2. Ciaracio 3. Ciceu 4. Racu 5. Satu Nou	1. Madéfalva 2. Csaracsó 3. Csikcsicsó 4. Csikrákos 5. Göröcsfalva
52. Șimonești	1. Șimonești 2. Bentid 3. Cădaci Mare 4. Cădaci Mic 5. Cehețel 6. Chedia Mare 7. Chedia Mică 8. Cobătești 9. Medișoru Mare 10. Mihăileni 11. Nicoleni 12. Rugănești 13. Tărcești 14. Turdeni	1. Siménfalva 2. Bencéd 3. Nagykadács 4. Kiskadács 5. Csehetfalva 6. Nagykede 7. Kiskede 8. Kobátfalva 9. Medeser 10. Székelyszentmihály 11. Székelyszentmiklos 12. Rugonfalva 13. Tarcsafalva 14. Tordatfalva
53. Subcetate	1. Subcetate	1. Várhegy
54. Suseni	1. Suseni 2. Chileni 3. Liban 4. Senetea 5. Valea Strâmbă	1. Gyergyóujfalva 2. Gyergyókilyénfalva 3. Libán 4. Szenete 5. Gyergyótekerőpatak
55. Tomești	3. Tomești	3. Csíkszenttamás
56. Tulgheș	1. Tulgheș 2. Hagota	1. Gyergyótölgyes 2. Hagótó

57. Tușnad	1. Tușnad 2. Tușnadu Nou 3. Vrabia	1. Tusnád 2. Ujtusnád 3. Csíkverebes
58. Ulieș	1. Ulieș 2. Daia 3. Iașu 4. Ighiu 5. Nicolești 6. Obrănești 7. Petecu 8. Vasileni	1. Kányád 2. Székelydályá 3. Jászfalva 4. Ege 5. Miklosfalva 6. Ábránfalva 7. Petek 8. Homorodszentlaszló
59. Vărșag	1. Vărșag	1. Székelyvarság
60. Voșlăbeni	1. Voșlăbeni 2. Izvoru Mureșului	1. Vasláb 2. Marosfő
61. Zetea	1. Zetea 2. Desag 3. Izvoare 4. Poiana Târnavei 5. Șicasău 6. Sub Cetate	1. Zetelaka 2. Desag 3. Ivó 4. Küküllőmező 5. Sikaszó 6. Zetevaralja

IV. DETERMINAREA COLECTIVITĂȚII ASUPRA CĂREIA SE EXERCITĂ AUTORITATEA CONSILIULUI JUDEȚEAN

(Date privind înființarea acesteia, primele atestări documentare, evoluția istorică)

Primele urme ale prezenței omului pe teritoriul județului apar încă din epoca de piatră. Descoperirile arheologice atestă prezența unor culturi caracteristice neoliticului cum sunt: cultura Criș, cultura ceramicii lineare Precucuteni, Ariușd și altele. De asemenea, descoperirile arheologice dovedesc relația cu lumea miceniană prezența culturii bronzului și a fierului.

După cucerirea unei părți a teritoriului de către romani, o bună parte a județului a intrat în componența provinciei Dacia romană, fapt atestat de existența urmelor castrelor și a turnurilor de pază.

După retragerea aureliană teritoriul a fost locuit de o populație romanizată, iar viața de aici a fost influențată de la mijlocul secolului al IV-lea de popoarele migratoare.

Împrejurările așezării secuilor continuă să constituie obiectul cercetării și interpretării. Descoperirea unor puncte de fortificații, toponimia și hidronimia, apartenența la religia latină, prezența lor în istoria regalității maghiare și rolul lor hotărâtor în desfășurarea vieții economico-sociale în Transilvania medievală atestă că secuii sunt așezați pe acest teritoriu, pentru întărirea stăpânirii statului feudal

maghiar. Rolul lor de grăniceri în toată perioada feudală a influențat puternic dezvoltarea lor socială, asigurând păstrarea unei puternice țărâni libere.

Încă din prima jumătate a secolului al XIV-lea se pot observa semnele evidente ale stratificării sociale de tip feudal. Populația secuiască stabilizată în curbura carpaților făcea parte din comunitatea romano catolică. În evidențele papalității de la Roma, în cele două arhiepiscopii de care aparțineau scaunele Ciucului și Odorheiului în perioada 1332 – 1337 au funcționat 54 protopopiate

Începând din 1339 apar cele trei stări sociale: oameni de frunte (primori), călăreți (pimpili), și pedestrași (pixidari). În toată perioada feudală secuii au avut o organizare teritorială, politică, militară, juridică și administrativă specifică. Ei dispuneau de o autonomie locală largă, caracteristică obștilor libere europene. Organul suprem al autonomiei era adunarea generală a tuturor bărbaților purtători de arme care adopta norme cu valabilitate generală, legi obligatorii pentru întreaga secuime. Pe teritoriul actual al județului Harghita se aflau scaunele: Ciuc, Giurgeu, Casin, Odorhei și Cristuru Secuiesc. Conducătorii militari ai scaunelor erau căpitani, iar conducerea executivă unitară era asigurată de judele suprem regal. Începând din vremea lui Hunyadi János (Iancu de Hunedoara), voievozii Transilvaniei purtau și titlul de comite al secuilor.

Începând din secolul al XVI-lea adunările generale ale secuilor au încercat prin hotărârile adoptate să-și mențină drepturile și să stăvilească anarhia feudală și procesul de aservire. Ridicările secuilor împotriva creșterii obligațiilor militare și fiscale au fost prezente pe tot parcursul epocii. În vara anului 1562 au fost înfrânți de principele János Zsigmond (Ioan Sigismund), în 1571 de principele nou ales al Transilvaniei Báthori István, în 1596 în “carnavalul sângeros” de Báthori Zsigmond.

În perioada 1658–1664; și în 1694 populația județului a avut de suferit de pe urmele incursiunilor tătare și turcești când zeci de mii de familii au căzut pradă devastării lor distrugătoare.

Instaurarea dominației habsburgice după 1691 a însemnat desființarea privilegiilor secuiești – hotărârile fiind luate de Cancelaria din Viena, sau la Cancelaria guvernatorului austriac (Gubernium) din Sibiu. Acest act alături de secuimea la susținerea războiului de eliberare antihabsburgică condus de principele Rákóczi Ferenc al II-lea.

Un moment de seamă al luptei împotriva absolutismului austriac îl constituie opoziția față de înființarea regimentelor de graniță și producerea tristului eveniment “Siculicidium” din 6 spre 7 ianuarie 1764.

După oprirea răzmeriței secuilor au fost constituite 3 regimente de graniță din care nr. 1 de infanterie avea comandamentul la Miercurea Ciuc. Trecerea sub comanda austriacă, obligativitatea de a participa anul 50 zile la instrucțiuni și îngădirea drepturilor anterioare a determinat migrarea a unei părți a populației către Moldova.

La sfârșitul secolului al XVIII-lea ideile novatoare ale revoluției franceze se fac simțite și pe teritoriul județului nostru. Reformismul contribuie la formarea păturilor de meșteșugari și negustori, unite în puternice bresle de meșteșugari și

târgoveți, făcându-se schimb de mărfuri și cu zonele învecinate, inclusiv Moldova. Produsele cele mai căutate erau: lemnul, animale mici și mari și produse de uz personal, iar în schimb aduceau cereale.

Revoluția din 1848–1849 a condus la acțiuni hotărâte pentru punerea în aplicare a programului revoluției din 15 martie 1848. Adunarea generală deschisă la 16 octombrie 1848 lângă Lutița a însemnat ridicarea la luptă armată împotriva asupririi sociale și naționale.

După constituirea statului dualist austro – ungar și creșterea potențialului economic prin încadrarea teritoriului în circuitul economic imperial au apărut unele întreprinderi capitaliste. Meleagurile harghitene, în ansamblul lor, au rămas regiunile cel mai puțin industrializate din Transilvania. Zeci de mii de oameni erau nevoiți să părăsească locurile natale, emigrând chiar și peste ocean. Mulți s-au stabilit în București și în alte orașe din vechiul regat. Dezvoltarea relativ lentă a fost zdrobită de primul război mondial, iar întegrarea Transilvaniei în statul unitar iar integrarea Transilvaniei în satul unitar român a determinat agravarea unor tensiuni sociale și naționale.

Cumpăna secolelor XIX-XX a adus schimbări și în structura administrativă a județului.

În 1876 au fost constituite comitatele Ciuc și Odorhei, cu reședința la Miercurea Ciuc, împărțit în 8 plase, respectiv Comitatul Odorhei, împărțit în șase plase.

Începând cu anul 1920 s-a schimbat structura politică și organizatorică. Sistemul comitatelor a fost reluat, în formă de județe, iar în fruntea administrației județene a fost numit un prefect. Conform Legii administrative din 1925 județul era condus de Consiliul județean, care se compunea în parte din membrii aleși, în parte din conducătorii instituțiilor județene. În 1938 prin Constituția regelui Carol al II-lea între județe și puterea centrală au fost înființate regiunile. Regimul comunist, după 1945 a revenit la sistemul de județe până în 1950, când prin Legea nr. 5 s-a trecut la reforma administrativ-teritorială prin “raionizare” și crearea de regiuni. Județele Ciuc și Odorhei au fost incluse în Regiunea Autonomă Maghiară, mai târziu Regiunea Autonomă Maghiară Mureș. Această organizare administrativ-teritorială a fost valabilă până la reorganizarea și înființarea actualelor județe în 1968.

Structura economiei județului, bazată mai mult pe agricultură și cele două războaie mondiale au avut o influență negativă asupra evoluției populației. Datele demografice reflectă următorul fapt: În intervalul 1910 – 1948 adică timp de 38 ani populația crește cu 18.000 locuitori, sporul mediu anual fiind de 2%; în cel cuprins între 1948 – 1977 (29 ani) este de 8% încât va ajunge la 4524 locuitori în medie anulă, respectiv 15%.

În perioada din urmă creșterea spectaculoasă demografică a economiei se datorează mișcării naturale și mișcării migratoare din sfera județului.

Structura populației județului pe naționalități prezintă o creștere procentuală a populației românești: 1930 (9,99%); 1966 (11,07%); 1977 (13,82%); 2002 (14,06%).

Din evenimentele istorice petrecute, din cercetări istorice reiese o conviețuire loială a populației maghiare și române, nefiind conflicte pe bază de etnie.

În perioada de după 1968 prin aplicarea programului de industrializare forțată în structura economică și socială a județului se produc schimbări esențiale.

Cooperativizarea zonelor agricole și introducerea unor tehnologii disponibilizează o parte importantă a populației rurale. Între 1968 și 1978 personalul muncitor crește de la 64 mii la 108,6 mii. Localitățile Vlăhița, Bălan, devin centre industriale, iar Băile Tușnad și Borsec orașe stațiuni balneo – climaterice.

Odată cu creșterea populației ocupate în ramurile sferei producției materiale se produce o creștere remarcabilă a populației din mediul urban în defavoarea populației rurale care de la 68,3% în 1968 descrește la 58,4 % în 1978, proces care va produce îmbătrânirea populației rurale și depopularea zonelor limitrofe , izolate de centrele urbane.

IV. STRUCTURA POPULAȚIEI

Județul Harghita se situează între județele cu o densitate mică a populației densitatea fiind de 49,1 locuitor/kmp.

Populația județului Harghita evidențiată după datele preliminare ale recensământului populației și al locuințelor din anul 2002 cu privire la componența etnică, componența religioasă precum și referitor la ocupație, se prezintă potrivit datelor furnizate de Direcția Județeană de Statistică Harghita:

Potrivit rezultatelor preliminare ale recensământului populația stabilă a județului a fost de 326.020 locuitori.

Populația pe sexe și localități la recensământul din anul 2002

<i>Denumire</i>	<i>Total</i>	<i>Masculin</i>	<i>Feminin</i>
<i>MIERCUREA CIUC</i>	<i>41547</i>	<i>20133</i>	<i>21414</i>
<i>CIBA</i>	<i>179</i>	<i>88</i>	<i>91</i>
<i>HARGHITA BĂI</i>	<i>246</i>	<i>131</i>	<i>115</i>
<i>JIGODIN BĂI</i>	<i>57</i>	<i>23</i>	<i>34</i>
<i>ODORHEIU SECUIESC</i>	<i>36948</i>	<i>17658</i>	<i>19290</i>
<i>BĂILE TUȘNAD</i>	<i>1709</i>	<i>821</i>	<i>888</i>
<i>CARPITUS</i>	<i>19</i>	<i>11</i>	<i>8</i>
<i>BĂLAN</i>	<i>7902</i>	<i>4004</i>	<i>3898</i>
<i>BORSEC</i>	<i>2864</i>	<i>1391</i>	<i>1473</i>
<i>CRISTURU SECUIESC</i>	<i>8572</i>	<i>4228</i>	<i>4344</i>
<i>FLIAȘ</i>	<i>1100</i>	<i>543</i>	<i>557</i>
<i>GHEORGHENI</i>	<i>19895</i>	<i>9738</i>	<i>10157</i>
<i>COVACIPETER</i>	<i>8</i>	<i>6</i>	<i>2</i>

<i>LACU ROȘU</i>	97	46	51
<i>VARGATAC</i>	8	5	3
<i>VISAFOLIU</i>	10	7	3
<i>TOPLIȚA</i>	9785	4739	5046
<i>CALIMANEL</i>	967	503	464
<i>LUNCANI</i>	359	178	181
<i>MAGHERUS</i>	643	306	337
<i>MOGLANEȘTI</i>	1064	529	535
<i>SECU</i>	286	146	140
<i>VAGANI</i>	241	126	115
<i>VALE</i>	1508	740	768
<i>ZENCANI</i>	1027	502	525
<i>VLAHIȚA</i>	6824	3460	3364
<i>BĂILE HOMOROD</i>	69	34	35
<i>MINELE LUETA</i>	149	82	67
<i>ATID</i>	1173	553	620
<i>CRISENI</i>	695	329	366
<i>CUSMED</i>	423	221	202
<i>INLACENI</i>	187	93	94
<i>SICLOD</i>	359	188	171
<i>AVRĂMEȘTI</i>	819	425	394
<i>ANDREENI</i>	147	74	73
<i>CECHEȘTI</i>	524	276	248
<i>FIRTANUS</i>	257	133	124
<i>GOAGIU</i>	626	320	306
<i>LAZ-FIRTANUS</i>	49	25	24
<i>LAZ – SOIMUS</i>	43	21	22
<i>MEDISORU MIC</i>	52	26	26
<i>BILBOR</i>	2381	1287	1094
<i>RACHITIS</i>	478	256	222
<i>BRADEȘTI</i>	941	454	487
<i>SATU MARE</i>	1962	1013	949
<i>TARNOVITA</i>	658	334	324
<i>CAPĂLNIȚA</i>	1983	1025	958
<i>CÂRȚA</i>	1038	490	548
<i>INEU</i>	1804	900	904
<i>TOMEȘTI</i>	2644	1337	1307
<i>CIUCSÂNGEORGIU</i>	1855	977	878
<i>ARMĂȘENI</i>	702	348	354
<i>ARMĂȘENII NOI</i>	282	152	130
<i>BANCU</i>	1384	702	682

<i>CIOBANIS</i>	17	6	11
<i>COTORMANI</i>	65	30	35
<i>EGHERESC</i>	327	172	155
<i>GHIURCHE</i>	6	4	2
<i>POTIOND</i>	253	120	133
<i>CIUMANI</i>	4493	2226	2267
<i>CORBU</i>	1044	520	524
<i>CAPU CORBULUI</i>	557	274	283
<i>CORUND</i>	5150	2560	2590
<i>ATIA</i>	266	131	135
<i>CALONDA</i>	34	20	14
<i>FANTANA BRAZILOR</i>	335	180	155
<i>VALEA LUI PAVEL</i>	395	205	190
<i>DĂNEȘTI</i>	2315	1118	1197
<i>MĂDĂRAȘ</i>	2205	1069	1136
<i>DÂRJIU</i>	885	427	458
<i>MUJNA</i>	292	142	150
<i>DEALU</i>	1855	965	890
<i>FANCEL</i>	146	75	71
<i>SANCRAI</i>	1096	563	533
<i>TAMASU</i>	129	66	63
<i>TIBOD</i>	195	104	91
<i>ULCANI</i>	397	200	197
<i>VALEA ROTUNDA</i>	88	47	41
<i>DITRĂU</i>	5274	2610	2664
<i>JOLOTCA</i>	670	348	322
<i>TENGHELER</i>	0	0	0
<i>FELICENI</i>	618	296	322
<i>ALEXANDRITA</i>	54	30	24
<i>ARVATENI</i>	107	57	50
<i>CIRESENI</i>	137	70	67
<i>FORTENI</i>	390	197	193
<i>HOGHIA</i>	277	141	136
<i>OTENI</i>	236	118	118
<i>POLONITA</i>	319*	151	168
<i>TAURENI</i>	433	211	222
<i>TELEAC</i>	199	89	110
<i>VALENI</i>	256	131	125
<i>FRUMOASA</i>	1769	892	877
<i>BÂRZAVA</i>	853	426	427
<i>FAGETEL</i>	130	75	55

NICOLEȘTI	900	438	462
GALAUȚAȘ	1939	930	1009
DEALU ARMANULUI	31	20	11
GĂLĂUȚAȘ –PÂRÂU	396	206	190
NUTENI	120	58	62
PLOPIS	50	21	29
PRELUCA	8	4	4
TOLESENI	93	43	50
ZAPODEA	19	6	13
JOSENI	4891	2505	2386
BORZONT	826	443	383
BUCIN	4	2	2
LĂZAREA	3435	1711	1724
GHIDUT	172	82	90
LUETA	3456	1809	1647
BĂILE CHIRUI	69	38	31
LUNCA DE JOS	1108	549	559
BARATCOS	237	124	113
POIANA FAGULUI	264	142	122
PUNTEA LUPULUI	162	90	72
VALEA BOROS	434	228	206
VALEA CAPELEI	309	163	146
VALEA ÎNTONECOASĂ	249	131	118
VALEA LUI ANTALOC	261	136	125
VALEA RECE	2203	1137	1066
LUNCA DE SUS	651	320	331
COMIAT	425	217	208
IZVORUL TROTUSULUI	741	384	357
PALTINIS –CIUC	431	207	224
VALEA GARBEA	587	297	290
VALEA UGRA	589	294	295
LUPENI	1808	891	917
BISERICANI	698	357	341
BULGARENI	289	147	142
FIRTUSU	182	98	84
MORARENI	720	370	350
PALTINIS	427	212	215
PAULENI	209	100	109
SANCEL	15	11	4
SATU MIC	86	44	42
MARTINIS	622	304	318

<i>ALDEA</i>	375	196	179
<i>BADENI</i>	214	115	99
<i>CALUGARENI</i>	69	32	37
<i>CHINUSU</i>	140	76	64
<i>COMANEȘTI</i>	201	101	100
<i>GHIPES</i>	156	82	74
<i>LOCODENI</i>	81	42	39
<i>ORASENI</i>	286	145	141
<i>PETRENI</i>	195	101	94
<i>RARES</i>	164	86	78
<i>SANPAUL</i>	508	255	253
<i>MERESTI</i>	1415	687	728
<i>MIHAILENI</i>	906	444	462
<i>LIVEZI</i>	554	292	262
<i>NADEJEA</i>	623	316	307
<i>VACAREȘTI</i>	560	290	270
<i>MUGENI</i>	1042	509	533
<i>ALUNIS</i>	143	75	68
<i>BETA</i>	304	161	143
<i>BETESTI</i>	698	350	348
<i>DEJUTIU</i>	200	97	103
<i>DOBENI</i>	587	300	287
<i>LUTITIA</i>	760	372	388
<i>MATISENI</i>	128	67	61
<i>PORUMBENII MARI</i>	1140	568	572
<i>PORUMBENI MICI</i>	571	283	288
<i>TAIETURA</i>	296	144	152
<i>OCLAND</i>	569	311	258
<i>CRACIUNEL</i>	513	266	247
<i>SATU NOU</i>	321	172	149
<i>PAULENI CIUC</i>	583	286	297
<i>DELNITA</i>	623	307	316
<i>SOIMENI</i>	530	267	263
<i>PLAIESII DE JOS</i>	447	225	222
<i>CASINU NOU</i>	839	416	423
<i>IACOBENI</i>	387	194	193
<i>IMPER</i>	470	223	247
<i>PLAIESII DE SUS</i>	836	410	426
<i>PRAID</i>	3579	1798	1781
<i>BECAS</i>	146	80	66
<i>BUCIN</i>	5	3	2

<i>OCNA DE JOS</i>	<i>1661</i>	<i>834</i>	<i>827</i>
<i>OCNA DE SUS</i>	<i>1455</i>	<i>730</i>	<i>725</i>
<i>SASVERES</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>REMETEA</i>	<i>6250</i>	<i>3148</i>	<i>3102</i>
<i>FAGETEL</i>	<i>4</i>	<i>3</i>	<i>1</i>
<i>MARTONCA</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>SINEU</i>	<i>62</i>	<i>34</i>	<i>28</i>
<i>SACEL</i>	<i>144</i>	<i>66</i>	<i>78</i>
<i>SOIMUSU MARE</i>	<i>346</i>	<i>166</i>	<i>180</i>
<i>SOIMUSU MIC</i>	<i>451</i>	<i>244</i>	<i>207</i>
<i>UILAC</i>	<i>27</i>	<i>14</i>	<i>13</i>
<i>VIDACUT</i>	<i>352</i>	<i>179</i>	<i>173</i>
<i>SANCRAIENI</i>	<i>2478</i>	<i>1232</i>	<i>1246</i>
<i>FITOD</i>	<i>420</i>	<i>216</i>	<i>204</i>
<i>HOSASAU</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
<i>LELICENI</i>	<i>289</i>	<i>140</i>	<i>149</i>
<i>MISENTEA</i>	<i>1011</i>	<i>515</i>	<i>496</i>
<i>SANTIMBRU</i>	<i>1995</i>	<i>1024</i>	<i>971</i>
<i>SANTIMBRU BAI</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>SANDOMINIC</i>	<i>6401</i>	<i>3141</i>	<i>3260</i>
<i>SANMARTIN</i>	<i>1220</i>	<i>616</i>	<i>604</i>
<i>CIUCANI</i>	<i>1120</i>	<i>603</i>	<i>517</i>
<i>COZMENI</i>	<i>1356</i>	<i>680</i>	<i>676</i>
<i>LAZAREȘTI</i>	<i>630</i>	<i>310</i>	<i>320</i>
<i>VALEA UZULUI</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>4</i>
<i>SANSIMION</i>	<i>2441</i>	<i>1197</i>	<i>1244</i>
<i>CETATUIA</i>	<i>1005</i>	<i>508</i>	<i>497</i>
<i>SARMAS</i>	<i>765</i>	<i>385</i>	<i>380</i>
<i>FUNDOAIA</i>	<i>636</i>	<i>326</i>	<i>310</i>
<i>HODOSA</i>	<i>1551</i>	<i>778</i>	<i>773</i>
<i>PLATONESTI</i>	<i>511</i>	<i>262</i>	<i>249</i>
<i>RUNC</i>	<i>668</i>	<i>334</i>	<i>334</i>
<i>SECUIENI</i>	<i>703</i>	<i>341</i>	<i>362</i>
<i>BODOGOAIA</i>	<i>787</i>	<i>384</i>	<i>403</i>
<i>ELISENI</i>	<i>1170</i>	<i>610</i>	<i>560</i>
<i>SICULENI</i>	<i>2761</i>	<i>1368</i>	<i>1393</i>
<i>CIARACIO</i>	<i>144</i>	<i>78</i>	<i>66</i>
<i>CICEU</i>	<i>2484</i>	<i>1213</i>	<i>1271</i>
<i>RACU</i>	<i>1066</i>	<i>554</i>	<i>512</i>
<i>SATU NOU</i>	<i>451</i>	<i>223</i>	<i>228</i>
<i>SIMONESTI</i>	<i>1048</i>	<i>527</i>	<i>521</i>

<i>BENTID</i>	153	72	81
<i>CADACIU MARE</i>	150	80	70
<i>CADACIU MIC</i>	70	38	32
<i>CEHETEL</i>	146	74	72
<i>CHEDIA MARE</i>	25	10	15
<i>CHEDIA MICA</i>	73	39	34
<i>COBATESTI</i>	417	205	212
<i>MEDISORU MARE</i>	147	68	79
<i>MIHAIENI</i>	412	202	210
<i>NICOLENI</i>	69	33	36
<i>RUGANESTI</i>	709	368	341
<i>TARCESTI</i>	204	108	96
<i>TURDENI</i>	115	60	55
<i>SUBCETATE</i>	1388	681	707
<i>CALNACI</i>	290	159	131
<i>DUDA</i>	44	24	20
<i>FILPEA</i>	383	191	192
<i>SUSENI</i>	2960	1489	1471
<i>CHILENI</i>	811	413	398
<i>LIBAN</i>	66	32	34
<i>SENETEA</i>	9	7	2
<i>VALEA STRAMBA</i>	1306	652	654
<i>TULGHES</i>	3169	1638	1531
<i>HAGOTA</i>	170	84	86
<i>PINTIC</i>	102	56	46
<i>RECEA</i>	155	86	69
<i>TUSNAD</i>	844	416	428
<i>TUSNADU NOU</i>	1041	524	517
<i>VRABIA</i>	229	123	106
<i>ULIES</i>	328	158	170
<i>DAIA</i>	278	142	136
<i>IASU</i>	56	27	29
<i>IGHIU</i>	76	40	36
<i>NICOLESTI</i>	173	89	84
<i>ORBANESTI</i>	6	3	3
<i>PETECU</i>	319	159	160
<i>VASILENI</i>	37	19	18
<i>VARSAĞ</i>	1515	812	703
<i>VOSLOBENI</i>	1255	625	630
<i>IZVORUL MUREȘULUI</i>	801	373	428
<i>ZETEA</i>	4473	2295	2178

<i>DESAG</i>	27	17	10
<i>IZVOARE</i>	352	190	162
<i>POIANA TARNAVEI</i>	44	23	21
<i>SICASAU</i>	132	71	61
<i>SUBCETATE</i>	725	379	346

MIȘCAREA NATURALĂ A POPULAȚIEI/MEDII (2003)

<i>Persoane</i>	<i>U.M.</i>	<i>Total d.c.</i>	<i>Urban</i>	<i>Rural</i>
Născuți vii	Persoane	3454	1386	2068
Decese	Persoane	3929	1237	2692
Spor natural	persoane	-475	149	-624
Născuți morți	Persoane	21	12	9
Decedați sub 1 an	persoane	42	18	24
Căsătorii	număr	1487	716	771
Divorțuri	număr	336	225	111

FORȚA DE MUNCĂ (2003)

1 ianuarie 2003 - mii persoane -

Populație în vârstă de muncă	204,9
• Bărbați	108,7
• Femei	96,2

POPULAȚIA OCUPATĂ PE ACTIVITĂȚI (2003)

- mii persoane-

	<i>Populație ocupată civilă Valori absolute</i>	<i>%</i>
TOTAL	131,0	100,00
Agricultură	50,8	38,78
Silvicultură și exploatare forestiere	1,4	1,07
Industrie d.c.	38,9	29,69 (100)
- extractivă	2,6	(6,68)
- prelucrătoare	34,8	(89,46)
- energetică	1,5	(3,86)
Construcții	2,2	1,68
Comerți	11,3	8,63
Hoteluri și restaurante	1,9	1,45
Transporturi	3,3	2,52
Poștă și telecomunicații	1,2	0,92
Activități financiar bancare și	0,9	0,69

de asigurări		
Tranzacții imobiliare și alte servicii	2,6	1,98
Administrația publică și apărare	2,0	1,53
Învățământ	7,5	5,73
Sănătate și asistență socială	5,4	4,12
Celelalte ramuri de activitate	1,6	1,21

Densitatea populației /județRPL2002 49,1 locuitori pe kmp.

Structura populației după etnie :

Potrivit liberei declarații ale persoanelor recenzate privind apartenența la o anumită etnie structura populației se prezintă astfel :

Anul 2002

Etnia	Persoane	%
TOTAL	326.020	100%
Români	45.850	14,06%
Maghiari	275.722	84,57%
Secui	119	0,04%
Rromi (țigani)	3.840	1,18%
Germani	129	0,04%
Ucraineni	30	0,01%
Evrei	10	
Alte etnii		

Numărul populației de etnie română a scăzut cu 6,3% în ultimii 10 ani iar numărul populației de etnie maghiară s-a redus cu 6,5%.

Structura populației după religie

Numărul persoanelor care s-au declarat la recensământ ca fiind de religie ortodoxă este de 43.275 reprezentând 13,27% din totalul populației .

Din totalul populației 212.734 persoane (65,25%) și-a delarat apartenența la religia romano – catolică; 518 persoane (0,16%) greco – catolică , 41.264 persoane (12,66%) reformată, 23.219 persoane (7,12%) unitariană, iar 632 persoane s-au declarat fără religie și atei care reprezintă 0,19%.

V. DATE ȘI ELEMENTE SPECIFICE PRIVIND MUNICIPIUL MIERCUREA CIUC – REȘEDINȚĂ DE JUDEȚ

Miercurea-Ciuc se situează în sud-estul Transilvaniei, în centrul Depresiunii Ciucului (mărginită de Munții Ciucului și Munții Harghita.), pe malul stâng al râului Olt, la poalele muntelui Șumuleul-Mare (înalt de 1033 metri).

Coordonatele geografice ale localității sunt 46° 21' latitudine nordică și 25° 48' longitudine estică. Altitudinea variază între 655 și 730 m deasupra nivelului mării. Orașul este cunoscut ca un „pol al frigului” nu doar în Bazinul intracarpatic, ci și în întreaga țară.

Clima este specifică de depresiune subalpină. Temperatura medie anuală este de 5,9°C.

La limita localității se găsesc rocile sedimentare specifice mezozoicului, rocile vulcanice din neogenic, varietăți de andezit și sedimente de vârstă mai recentă. Activitatea postvulcanică se manifestă prin prezența apelor minerale carbogazoase și a mofetelor.

Cele mai importante izvoare de apă minerală din zonă sunt la Șumuleu, Băile Miercurea-Ciuc (Izvorul Katalin), Băile Jigodin. Ultimele două sunt agreate încă din timpurile medievale. La Băile Jigodin vizitatorii pot beneficia și de efectele curative ale unei mofete. De Miercurea-Ciuc aparține și stațiunea cu apă minerală și mofetă Harghita-Băi, situată la 19 km de oraș, la altitudinea de 1350 m.

Orașul este împrejmuț de păduri de rășinoase, limita pădurilor de foioase fiind deplasată treptat dincolo de marginile depresiunii. Face excepție Muntele Șumuleu, acoperit de pădure de stejar și mixtă. Zonele împădurite și pășunile aparținătoare orașului adăpostesc specii de plante ocrotite, dar și faună bogată, printre care și unele exemplare de vânat mare.

În prezent din punct de vedere administrativ aparțin de oraș Șumuleu-Ciuc, Toplița-Ciuc și Jigodin-Ciuc. Aceste comune au fost încorporate orașului abia în secolul XX, întemeierea lor fiind datată în a doua jumătate a secolului al XII-lea, prima jumătate a secolului al XIII-lea. Data întemeierii localității Miercurea-Ciuc este incertă: se știe că a fost loc de târg între Jigodin și Toplița-Ciuc. Întemeierea propriu-zisă se presupune a se fi petrecut în anii 1400. Prima atestare documentară cunoscută a orașului este datată 5 august 1558, în diploma de privilegii acordată orașului la Turda de către regina Izabella, în numele fiului ei, Ioan Sigismund. Prin aceasta s-a consfințit scutirea de toate birurile, cu excepția celui datorat sultanului. Localitatea cu statut de oppidum era subordonată administrativ centrului Șumuleu, iar din punct de vedere economic era dependentă de celelalte comune învecinate.

Stema orașului reprezintă trei flori de nu-mă-uita răsărite dintr-o inimă.

Scurt istoric

Cea mai veche clădire din Miercurea-Ciuc este Cetatea Mikó, construită de Hidvégi Mikó Ferenc (1585-1635), consilier al principelui Gabriel Bethlen, cronicar și diplomat, căpitan al Scaunului Ciucului. Lucrările de construcție ale cetății au început la 26 aprilie 1623, pe o suprafață de 75X70 m. La începutul anilor 1630 a

fost finalizată construcția în stilul renașterii târzii, având plan geometric regulat, dominat de bastioane italiene. Ea a căpătat forma actuală între anii 1714-1716, când la ordinul generalului austriac Steinwille a fost reconstruită cetatea grav afectată în timpul invaziei turco-tătare din anul 1661. De altfel, invazia turco-tătară din 1661 a periclitat existența localității Miercurea-Ciuc și a întregii zone a Ciucului, ca represalii pentru participarea secuilor la campania militară din Polonia, condusă de principele Rákóczi György al II-lea, fără acordul Înaltei Porți.

În 1650, 1665, 1677 și 1707 la Miercurea-Ciuc s-au întrunit conducătorii Scaunelor Secuiești. Ciucul a fost supus la represalii și datorită implicării în luptă de partea principelui Rákóczi Ferenc al-II-lea (1703-1711).

Privilegiile aferente statutului de oppidum nu i-au scutit pe locuitorii orașului de obligativitatea serviciului militar.

În timpul luptelor din 1848 generalul Bem I-a numit pe Gál Sándor comandant al trupelor secuiești. Acesta și-a stabilit comandamentul în Cetatea Mikó.

Mijlocul secolului al XIX-lea a fost o perioadă de dezvoltare pentru Miercurea-Ciuc, încorporându-se localități apropiate, și mai recent, în 1891 Joița, după 1920 Jigodin, în 1959 Șumuleu-Ciuc și Toplița-Ciuc devin componente ale orașului. În concordanță cu sporirea importanței localității pe multiple planuri, aceasta devine centrul zonei Ciucului.

În timpul primului război mondial, în toamna anului 1916, a pierit o treime a localității. Nici în timpul celui de-al doilea război mondial nu a fost scutit de încercări, dar a supraviețuit și și-a menținut poziția de centru zonal. Din 1968 este reședința județului Harghita, județ înființat la acea dată.

Viața economică

Viața economică a vechiului oppidum era modestă. Primele forme de cooperare economică au luat naștere abia în secolul al XVII-lea. Târgurile săptămânale se țineau în ziua de miercuri, de aici provine și o parte a numelui localității. Originea denumirii Ciuc este controversată. Orașul era îndreptățit să țină anual patru târguri mari. În secolul al XIX-lea marea producția industrială se impune greu, necesarul de produse fiind asigurat de meșteșugari și de industria casnică. După anii 1850 se deschide fabrica de bere (Romfeld, mai apoi Gál).

La 5 aprilie 1897 s-a inaugurat calea ferată, care a deschis orașului noi perspective de dezvoltare. S-au înființat mici unități de industrie forestieră, constructoare de mașini și industrie ușoară. În 1910 s-a construit uzina electrică.

Clădiri importante:

Urbanizarea s-a manifestat puternic la sfârșitul secolului al XIX-lea, începutul secolului XX. De atunci datează construirea a numeroase clădiri considerate astăzi monumente. În 1888 s-a reconstruit spitalul (lângă Cetatea Mikó) și s-a inaugurat clădirea actualei primării. În 1911 s-a finalizat clădirea impozantă a actualului liceu „Márton Áron”, unde a fost mutată școala de la Șumuleu, care funcționa din anii 1630. În partea de sud a Pieții Cetății se află clădirea tribunalului, construită în 1904, vis-a

vis de clădirea vechiului tribunal, construită în 1780 (azi secțiile ORL și Fizioterapie a Spitalului Județean). Între anii 1935-1936 s-a construit catedrala ortodoxă în stil neobizantin. Clădirea școlii de fete a fost finalizată în anul 1891, clădirea casinoului (?) s-a construit în 1904 în stil secesionist; vis-a-vis se află actuala Școală populară de artă, edificiu cu destinație de locuință la vremea respectivă. Actuala casă de rugăciune a Bisericii reformate a fost construită în 1860 și cumpărată de Biserica reformată în anul 1887. Printre clădirile remarcabile de pe strada Petőfi se numără Sanatoriul Hirsch, precum și clădirea construită în anii 1930 în stil brâncovenesc, în scop rezidențial pentru prefect.

Clădirea Băncii Naționale și fostul lăcaș de cult al Bisericii Greco-catolice provin din perioada interbelică. Pe strada Florilor se poate vedea biserica romano-catolică, datând din 1758, astăzi monument.

Printre valorile arhitecturale din Miercurea-Ciuc un loc aparte revine catedralei de la Șumuleu-Ciuc, construită între 1804-1876, în stil baroc, împreună cu mănăstirea franciscană. Acolo se află și statuia Fecioarei Maria, datând din secolul al XVI-lea.

Populația orașului

În 1643 au fost recenzați 44 de capi de familie, 108 bărbați; astfel se estimează populația ca numărând 200-220 locuitori.

În 1721 se menționează 49 de gospodării, cu aproximativ 250 de locuitori. Din date referitoare la anul 1773 populația se estimează la 400 de locuitori.

Recensământul din 1850 menționează 229 de case, 961 de locuitori, din care 914 maghiari, 15 armeni, 14 țigani, 12 germani și 6 alte naționalități.

În anul 1930 populația număra 4807 locuitori, din care 3796 maghiari, 598 români, 253 evrei, 71 germani, 89 alte naționalități.

După 1968, statutul de reședință de județ a dus și la modificarea însemnată a structurii populației.

Conform datelor recensământului din 1992 populația era de 46 029 locuitori, din care 38 204 maghiari, 7 451 români, 228 țigani, 67 germani, 79 alte naționalități.

Conform datelor preliminare ale recensământului din 2002 numărul populației din Miercurea-Ciuc a scăzut cu 9,5%, la 41 653 locuitori.

VI. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Autoritățile administrației publice locale

Consiliul Municipal (Csikszereda – Helyi Tanács)	Miercurea Ciuc	P-ța Cetății Nr.1
Consiliul Municipal (Székelyudvarhely - Helyi Tanács)	Odorheiu-Secuiesc	P-ța Primăriei Nr. 5
Consiliul Municipal Toplița (Maroshévíz – Helyi Tanács)	Toplița	Str. Nicolae Bălcescu nr. 55
Consiliul Municipal Gheorgheni (Gyergyószentmiklós - Helyi Tanács)	Gheorgheni	P-ța Libertății nr. 27
Consiliul local (Balánbánya - Helyi Tanács)	Bălan	1 Decembrie 1918 Nr.25
Consiliul local (Borszék - Helyi Tanács)	Borsec	Toplița Nr.1
Consiliul local (Székelykeresztúr - Helyi Tanács)	Cristuru-Secuiesc	P-ța Libertății Nr.27

Consiliul local (Szentegyháza - Helyi Tanács)	Vlăhița	Turnătorilor Nr.20
Consiliul local (Etéd - Helyi Tanács)	Atid	Principală Nr.469
Consiliul local (Szentábrahám - Helyi Tanács)	Avrâmești	Principală Nr.126
Consiliul local (Bélbor - Helyi Tanács)	Bilbor	Principală Nr. 120
Consiliul local (Fenyéd - Helyi Tanács)	Brădești	Gheorgheni Nr.89
Consiliul local (Kápolnásfalu - Helyi Tanács)	Căpîlnita	Principală Nr.352
Consiliul local (Csíkszentgyörgy - Helyi Tanács)	Ciucsíngheorgiu	Principală
Consiliul local (Gyergyócsomafalva - Helyi Tanács)	Ciumani	P-ța Borsos Miklós Nr. 208
Consiliul local (Csíkkarcfalva - Helyi Tanács)	Cîrța	Principală Nr.159
Consiliul local (Gyergyóholló - Helyi Tanács)	Corbu	Principală Nr. 220
Consiliul local (Korond - Helyi Tanács)	Corund	Principală Nr. 589
Consiliul local (Csíkkozmás - Helyi Tanács)	Cozmeni	Principală
Consiliul local (Csíkdánfalva - Helyi Tanács)	Dănești	Principală Nr. 710
Consiliul local (Syékelyderzs - Helyi Tanács)	Dirjiu	Principală Nr. 26
Consiliul local (Oroszhegy - Helyi Tanács)	Dealu	Principală Nr. 601
Consiliul local (Gyergyóditró - Helyi Tanács)	Ditrău	Libertății Nr. 9
Consiliul local (Felsőboldogfalva - Helyi Tanács)	Feliceeni	Principală Nr. 208
Consiliul local (Csíkszépvíz - Helyi Tanács)	Frumoasa	Mihăileni Nr.7
Consiliul local (Galócás - Helyi Tanács)	Gălăuțaș	Centru Nr. 1
Consiliul local (Gyegyoalfalu - Helyi Tanács)	Joseni	Centru Nr. 666
Consiliul local (Gyergyószárhegy - Helyi Tanács)	Lázarea	Principală Nr. 703
Consiliul local (Lövéte - Helyi Tanács)	Lueta	Principală Nr. 321
Consiliul local (Gyimesközéplak - Helyi Tanács)	Lunca de jos	Principală Nr. 647
Consiliul local (Gyimesfelsőlok - Helyi Tanács)	Lunca de Sus	Principală Nr. 537
Consiliul local (Farkaslaka - Helyi Tanács)	Lupeni	Principală Nr. 566
Consiliul local (Csíkszentmihály - Helyi Tanács)	Mihăileni	Principală
Consiliul local (Homoródalmás - Helyi Tanács)	Merești	Principală Nr. 144
Consiliul local (Csíkmadaras - Helyi Tanács)	Mădăraș	Principală
Consiliul local (Homoródszentmárton - Helyi Tanács)	Mărtiniș	Principală Nr. 256
Consiliul local (Bögöz - - Helyi Tanács)	Mugeni	Principală Nr. 150
Consiliul local (Oklánd - - Helyi Tanács)	Ocland	Principală
Consiliul local (Kászónaltíz - - Helyi Tanács)	Plăieșii de jos	Principală
Consiliul local (Parajd - - Helyi Tanács)	Praid	Principală Nr. 394
Consiliul local (Csíkpálfalva - - Helyi Tanács)	Păuleni Ciuc	Principală Nr. 76
Consiliul local (Gyergyóremete - - Helyi Tanács)	Remetea	Principală Nr. 832
Consiliul local (Salamás - - Helyi Tanács)	Sărmaș	Principală Nr. 457
Consiliul local (Székelyandrásfalva - - Helyi Tanács)	Săcel	Principală Nr. 70
Consiliul local (Újszékely - - Helyi Tanács)	Secuieni	Principală Nr. 224
Consiliul local (Csíkszentkirály - - Helyi Tanács)	Sîncrăieni	Principală Nr. 145
Consiliul local (Madéfalva - - Helyi Tanács)	Siculeni	Principală Nr. 816
Consiliul local (Csíkszentdomokos - - Helyi Tanács)	Sîndomic	Principală Nr. 507
Consiliul local (Csíkszentmárton - - Helyi Tanács)	Sînmartin	Principală Nr. 40
Consiliul local (Csíkszentsimon - - Helyi Tanács)	Sînsimion	Principală Nr. 210
Consiliul local (Várhegy - - Helyi Tanács)	Subcetate	Principală Nr 231
Consiliul local (Gyergyóújfalu - - Helyi Tanács)	Suseni	Principală Nr. 212
Consiliul local (Siménfalva - - Helyi Tanács)	Șimonești	Morii Nr. 249
Consiliul local (Szenttamás – Helyi Tanácsa)	Tomești	Str. Principală nr.
Consiliul local (Gyergyótölgyes - - Helyi Tanács)	Tulgheș	Centru Nr. 339
Consiliul local (Tusnádfalu - - Helyi Tanács)	Tușnad	Principală Nr.176
Consiliul local (Kányád - - Helyi Tanács)	Ulieș	Principală Nr. 29 bis
Consiliul local (Varság - - Helyi Tanács)	Vârșag	Principală Nr. 348
Consiliul local (Vasláb - - Helyi Tanács)	Voșlobeni	Principală Nr. 62
Consiliul local (Zeteleka - - Helyi Tanács)	Zetea	Principală Nr. 172
Consiliul local (Tusnádfürdő - - Helyi Tanács)	Băile Tușnad	Oltului Nr.63

VII. COMPONENTA AUTORITĂȚII ADMINISTRAȚIEI PUBLICE JUDEȚENE ÎNCEPÂND DIN PERIOADA MANDATULUI 2000 .

Actuala structură al Consiliului Județean Harghita a fost constituită prin Hotărârea nr. 49/2000 în urma validării mandatelor obținute la alegerile locale desfășurate în anul 2000.

În componența inițială al Consiliului Județean Harghita din cei 37 consilieri județeni, 27 consilieri județeni au fost validați ca reprezentanți ai Uniunii Democrate a Maghiarilor din România, 6 consilieri județeni , în calitate de reprezentanți al A.P.R. și 4 consilieri județeni din partea Asociației Civice Pro – Odorhei.

Prin Hotărârea nr. 85/2001 privind constatarea încetării de drept a mandatelor de consilieri județeni aleși pe lista Asociației Civice Pro – Odorhei – (“Udvarhelyért Polgári Egyesület”) s-a constatat încetarea de drept a mandatului de consilier județean în cazul celor 4 consilieri aleși pe lista Asociației Civice Pro – Odorhei.

În prezent componența Consiliului Județean este următoarea: 33 consilieri județeni aleși pe lista U.D.M.R.-ului, 6 consilieri județeni care au obținut mandate pe lista A.P.R. aparțin în prezent Partidului Socialist Democrat din România.

Mandatul Consiliului județean este de 4 ani, care poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război sau de catastrofă și își exercită mandatul de la data constituirii până la data declarării ca legal constituit a consiliului nou ales.

Consiliul județean alege din rândul consilierilor, pe durata mandatului, un președinte și doi vicepreședinți. Pe durata mandatului contractul de muncă al acestora la instituțiile publice, regiile autonome, companiile naționale, societățile comerciale cu capital de stat se suspendă de drept. Președintele și vicepreședinții consiliului județean primesc pe toată durata exercitării mandatului o indemnizație stabilită în condițiile legii.

Județul are un secretar general. Numirea secretarului general se face de Ministerul Administrației și Internelor la propunerea președintelui Consiliului județean potrivit legii.

Organizarea și funcționarea consiliului județean sunt reglementate în regulamentul propriu, aprobat prin hotărâre a acestuia.

În exercitarea atribuțiilor ce-i revin, potrivit legii, consiliul județean organizează și asigură funcționarea unui aparat propriu de specialitate subordonat președintelui acestuia.

În funcție de specificul atribuțiilor, aparatul propriu este organizat în direcții, servicii și compartimente, structuri de specialitate care au componență proprie, rezultată din lege sau, din propriul regulament de organizare și funcționare, pe care o exercită realizând acte administrative pregătitoare și operațiuni tehnico-materiale.

Consiliul județean, împreună cu aparatul propriu, își desfășoară activitatea la din Miercurea Ciuc, str. Piața Libertății nr. 5, județul Harghita, telefon 0266/207700, fax.0266/207707, e-mail office@cchr.ro .

Competența teritorială a Consiliului județean vizează toate unitățile administrativ-teritoriale de pe cuprinsul județului, iar cea materială este definită prin Legea administrației publice locale nr. 215/2001, modificată și completată, precum și prin legi speciale.

A.T.O.P. pe lângă Consiliului Județean Harghita:

În vederea promovării intereselor comunității în scopul asigurării unui climat de siguranță și securitate publică, în temeiul Legal nr. 218/2002, privind organizarea și funcționarea Poliției Române, în anul 2002 s-a înființat pe lângă Consiliului Județean Harghita, Autoritatea Teritorială de Ordine Publică (ATOP).

ATOP este un organism cu rol consultativ fără personalitate juridică care își desfășoară activitatea în plen și în comisii de lucru în baza Regulamentului de Organizare și Funcționare aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 787/2002;

Principalele atribuții de ATOP sunt următoarele:

- contribuie la elaborarea planului de activități și la fixarea obiectivelor și indicatorilor de performanță minimali, având ca scop protejarea intereselor comunității și asigurarea climatului de siguranță publică;
- sesizează și propune măsuri de înlăturare a deficiențelor din activitatea de poliție;
- face propuneri pentru soluționarea de către organele de poliție a sesizărilor care îi sunt adresate, referitoare la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, potrivit prezentei legi;
- organizează consultări cu membrii comunităților locale și cu organizațiile neguvernamentale cu privire la prioritățile siguranței persoanei și a ordinii publice;
- prezintă trimestrial informări în ședințele Consiliului General al Municipiului București sau ale consiliului județean, după caz, asupra nivelului de asigurare a securității și siguranței civice a comunității;
- elaborează anual un raport asupra eficienței activității unităților de poliție, care se dă publicității.

VIII. INFRASTRUCTURA

CĂILE DE COMUNICAȚIE ȘI CATEGORIA ACESTORA

Rețelele căilor de transport :

Rețelele căilor de transport rutiere

Județul nostru este străbătut de următoarele *drumuri naționale*:

DN 11B, DN 12, DN 12A, DN 12C, DN 13A, DN 13B în lungime totală de 444,561 km

Localitățile județului sunt parcurse de *drumuri județene*, printre care amintim:

- DJ 113A-Limita județ-Lacul Sfânta Ana (7,360 km, Categoria L)
- DJ 113B-Cozmeni-Lăzărești-Lacul Sfânta Ana(13,500 km, Categoria E+H)
- DJ 121G-Casinu Nou-Plăieșii de Jos-Iacobeni(11,240 km, Categoria L)
- DJ 123-Sânsimion-Sânmartin-Valea Uzului-Dărmănești(41,000 km, Categoria K+L+H)
- DJ 123A-Tușnad Sat-Sânsimion-Sâncrăieni(14,650 km, Categoria K)
- DJ 123B-Sânmartin-Bancu-Misentea-M.Ciuc(19,420 km, Categoria K+L+E)
- DJ 123C-Fitod-Armășeni-Ciucsângiorgiu-DN 12(24,600 km, Categoria K+L +H)
- DJ -123D-Sâncrăieni-Sântimbru Băi(16,000 km, Categoria L)
- DJ -123E-M.Ciuc-Șoimeni-Păuleni Ciuc-Delnița(7,500 km, Categoria L)
- DJ -123F-Ciba-Olt de Ciceu-Ciceu(6,500 km, Categoria E)
- DJ -124-Racu-Mihăileni-Nădejdea-Livezi(13,000 km, Categoria T+L+H)
- DJ -124A-Frumoasa-Mihăileni(3, 100 km, Categoria T)
- DJ 125-Dănești- Bălan-Mediaș-Hagota(59,260 km, Categoria M+T+L+H)
- DJ 125A- Bălan-Fagu Înalt-DN 12C(11,500 km, Categoria H)
- DJ 126-Voșlobeni-Suseni-Lăzarea(18,720 km, Categoria T+L)
- DJ 127-Ditrău-Tulgheș(33,820 km, Categoria L+H)
- DJ 127A-Tulgheș- Valea Rece(5,00+18,486 km, Categoria L+H)
- DJ 127B- Valea Rece-Bălan(19,500 km, Categoria E+H)
- DJ 128-Borsec-Jolotca-DN12(19,650 km, Categoria L+H)
- DJ 131-Măieruș-Baraolt-Ocland-Feliceni(32,239 km, Categoria L+E)
- DJ 131A-Băile Homorod-Mărtiniș(16,645 km, Categoria H)
- DJ 132-Homorod-Ocland-Vlăhița(28,865 km, Categoria L+H)
- DJ 132A-Mărtiniș-Merești-Peștera Merești(16,095 km, Categoria H)
- DJ 132B- Homorod-.Cața-Orășeni(1,868 km, Categoria T)
- DJ 133-Mureni-Dârjiu-Sânpaul(28,866 km, Categoria T+H)
- DJ 134-Uilac-DN 13C(11,200 km, Categoria K+T+H)
- DJ 134A – Eliseni - Cristuru Sec.+Bisericani - Dealu –DN 13A (37,530 km, Categoria T+L+E+H)
- DJ 134B-Ulcani-Tămașu(5,100 km, Categoria E)
- DJ 135-Sovata-Atid-Cobătești(28,810 km, Categoria E+H)
- DJ 136-Lim.Jud.Mureș-Goagiu-Cristuru Sec.(14,986 km, Categoria L+E+H)
- DJ 136A-Lim.jud.Mureș-Crișeni-Atid-Atia-DN 13A(24,700 km, Categoria L+T+H)
- DJ 136B-GoagiuInlăceni-Păuleni-DN 13A(23,200 km, Categoria H)
- DJ 137-Odorheiu Sec.-Cristuru Sec.(22,635 km, Categoria L)
- DJ 137A-Tăureni-Ulieș-Cața(16,000 km, Categoria H)
- DJ 137C-Tăureni-Polonița(12,200 km, Categoria H)
- DJ 138-Brădești-Libani-Valea Strâmbă(52,745 km, Categoria T+L+E)

- DJ 138A-DN 13A-Băile Hrgăhita(6,600 km, Categoria K)
 - DJ 138B-Subcetate(Zetea)-Vârșag(15,000 km, Categoria H)
 - DJ 153C-Lim.jud.Mureș-Remetea-Ditrău(20,900 km, Categoria E+T+ H)
 - DJ 153D- Remetea-Sărmaș(14,625 km, Categoria T+ H)
 - DJ 174A-Lim.jud.Suceava-Bilbor-Secu(31,100 km, Categoria H+L)
 - DJ 174B- Bilbor-Capu Corbului(18,020 km, Categoria H)
 - DJ 174C-Lim.jud.Suceava-Bilbor (6,300 km, Categoria E)
- Lungimea totală a rețelei de drumuri județene este de 820,993 km

Rețeaua de cale ferată din județul Harghita are o lungime de 209,636 km. Din care 168,989 este linie electrificată.

Liniile de cale ferată, care se situează pe teritoriul județului sunt :

- linia 316 – Brașov – Baia Mare pe o lungime de 125,700 km, linie magistrală și electrificată ;
- linia 216A – Voșlobeni – Chileni cu o lungime de 7,200 km. Linie pentru exploatarea Carierei Chileni, electrificată ;
- linia 319 – Vânători – Odorhei pe o lungime de 36,601 km. Linie secundară și neelectrificată ;
- linia 320 – Sovata – Praid pe o lungime de 4,046 km, linie secundară și neelectrificată ;
- linia 504 – Ghimeș – Ciceu pe o lungime de 36,089 km, linie principală și electrificată ;

Unitățile de cale ferată , pe lângă halte și stații

Secția de întreținere linii nr. 5 Miercurea Ciuc ;

- Secția de întreținere linii nr. 6 Gheorgheni ;
- Secția de Exploatare Locomotive Călători Ciceu;
- Centrul de Eelectrificare Miercurea Ciuc.

1. Situația telecomunicațiilor în județul Harghita:

Din punct de vedere al telecomunicațiilor județul aparține de centrul zonal Bacău.

Date tehnice privind telecomunicațiile în județul Harghita :

Direcția de telecomunicații are în zona sa de responsabilitate o rețea de telecomunicații formată după cum urmează :

1.1.Centrale telefonice :

- 1 centrala LxTx(HOST) tip EWSD Siemens în mun.Miercurea Ciuc ;

- 28 unități distante deservite de HOST M-Ciuc tip RDLU Siemens instalate în 27 de localități după cum urmează :
 - Odorheiu Secuiesc (două unități RDLU), Gheorgheni, Toplița, Cristuru Secuiesc, Băile Tușnad, Tușnad Sat, Sînmartin, Sîncrăieni, Siculeni, Cîrța, Sîndominic, Ciumani, Joseni, Lăzarea, Ditrău, Remetea, Sărmaș, Vlăhița, Căpîlnița, Brădești, Zetea, Praid, Feliceni, Mugeni, Porumbenii Mari, Bodogoaia;
 - 1 centrala analogică tip Pentaconta în Miercurea Ciuc ;
 - 10 centrale tip Starex în localitățile Frumoasa, Lunca de Sus, Lunca de Jos, Borsec, Bilbor, Tulgheș, Lupeni, corund, Bălan Plăieșii de Jos ;
 - 5 centrale tip Topex digital: Corbu, Dănești, Gălăuțaș, Păuleni, Subcetate;
 - 10 centrale tip Topex rural în localitățile Avrămești, Ciucsîngeorgiu, Cozmeni, Eliseni, Lueta, Mihăileni, Sînsimion, Simonești, Voșlobeni;
 - 5 centrale semiautomate de tip crossbar în localitățile : Atid, Criseni, Sînpaul, Dealu, Mujna ;
 - 5 centrale manuale tip BC în localitățile Dîrjiu, Ulieși, Mărtiniș, Merești, Ocland

1.2. Transmisiuni :

- Lanț de transmisiuni digitale tip SDH – Siemens – Siemens de capacitate STMI și STM4 format din 35 stații SMA (3 stații SMA4) pe canalul cu FO între Băile Tușnad – Miercurea Ciuc – Gheorgheni- Toplița – Tulgheș, Miercurea Ciuc – Vlăhița – Zetea – Odorheiu Secuiesc- Praid, Odorheiu Secuiesc – Cristuru Secuiesc – Bodogoaia ;
- Un lanț SDH-STM1 format din 5 stații tip TN1C între Miercurea Ciuc și limita de județ către Bacău ;
- O configurație stea formată din 4 stații tip PDH între Toplița – Corbu – Bilbor – Subcetate ;
- Un lanț de radioreleu digital – minilink Ericsson E15 între Miercurea Ciuc – Vf.Harghita Băi- Vărșag;
- 7 stații analogice de 12 cai
- 3 stații analogice de 3 cai
- 9 per PCM 30 la 6 fire ce deserveșc legăturile de circuite închiriate din și spre interiorul județului prin lanțul SDH ;
- 2 PCM30 la 6 fire ce deserveșc legăturile de circuite închiriate din și spre interiorul județului cu exteriorul județului (legat la Brașov) prin lanțul SDH Fujitsu ;
- 8 PCM30 la 6 fire pentru a asigura legătura centralelor tip Topex rural (joncțiunilor analogice) către Host EWSD .

1.3.Rețea

- rețea F.O. în lungime de 407,6 km
 - cablu F.O. – 8 fibre 20,1 km
 - cablu F.O. – 12 fibre 41,00 km

- cablu F.O. – 20 fibre 346,45 km
- Rețea tc.interurbană în lungime 771,6 km (428,54 cablu JF, 343,05 km cablu IF) ;
- Rețea de acces în lungime de 813,76 km
- Rețea canalizație telefonică 170,29 km
- Tronson de redioreleu de 40,5 km

Municipiile și orașele sunt legate în centrale digitale având 33680 abonați.
Comunele au : 15884 abonați în centrale digitale
935 abonați în centrale manuale

Capacități instalate : 55,639 linii din care

40.448 EWSD
5.632 STX
3.344 Topex
5.000 PC
600 BC
415 semiautomate

În județ sunt instalate un număr de 532 Posturi Publice în 153 localități .

2. Date comerciale de telecomunicații :

Număr de abonați : 53.318

Persoane fizice	- 46307
Persoane juridice	- 7011

În mediul urban	- 36762
În mediul rural	- 16556

Indicatori de calitate :

Nr.mediu de reclamații 100 ab/zi 0,103%

Nr.mediu de deranjamente 100 ab/zi 0,073%

Durata medie de ridicare a deranjamentului 10,45 ore

Nr.medie de reclamații factura 1000 LTP/luna : 0,18 la mie, (0,03 la mie confirmate)

Indicatori specifici :

Rata de penetrare în 2002 15,4 %

Rata de automatizare în 2002 98 %

Rata de digitalizare 90%

Din punct de vedere tehnic Direcția de telecomunicații este împărțită pe 3 zone, astfel :

- zona 1 – centrul zonal Miercurea Ciuc
- zona 2 – centru zonal Odorheiu Secuiesc – Cristuru Secuiesc
- zona 3 – centrul zonal Gheorgheni - Toplița

Fiecare zonă este condusă de un responsabil care răspunde în fața conducerii direcției de continuitatea rețelei de telecomunicații .

IX. DATE PRIVITOARE LA PRINCIPALELE INSTITUȚII DIN DOMENIILE EDUCAȚIEI

EDUCAȚIE

Structura sistemului educațional în anul școlar 2002/2003

	Anul 2002/2003
Unități de învățământ din care:	
- preșcolar	293
- primar și gimnazial	259
- liceal	
- profesional și complementar	38
- postliceal și tehnic de maiștri	
- superior, din care	
- facultăți	
Populație școlară din care :	62941
- copii în grădinițe	13677
- elevi total	49264
- primar	15095
- gimnazial	17492
- liceal	11728
- profesional	3760
- ucenic	65
- postliceal și maiștrii	1124
Personal didactic	4682
Învățământ particular și formă de învățământ alternativ	14
Învățământ particular din care	8
Grădiniță	2
Primar gimnazial	1
profesional	1
Postliceal	4
Invățământ alternativ, din care	6

Step by step	5
Waldorf	1

Instituții de învățământ superior care au secții ale unor facultăți în județul Harghita :

Universități de stat cu anumite specializări cum ar fi din cadrul:

- *Universității “Transilvania” Brașov*
- *Universității “Babes-Bolyai” Cluj Napoca*
- *Universității “Lucian Blaga” Sibiu*
-

Universități private cu anumite specializări cu ar fi din cadrul:

- *Universității “Gheorghe Barițiu” Brașov*

Instituții de învățământ superior – finanțate de fundații private cu anumite specializări cum ar fi din cadrul:

- *Universității “ Sapiientia “ Cluj Napoca*
- *Institutul de Învățământ “Gábor Dénes“ din Budapesta*
- *Institutul de Învățământ Superior din Tatabánya,*
- *Institutul de învățământ superior din Sopron,*

X. INSTITUȚII DIN DOMENIUL CULTURII , SĂNĂTĂȚII, ASISTENȚEI SOCIALE , PRESEI, RADIOULUI, TELEVIZIUNII, ȘI ALTELE

Instituții culturale județene:

Centrul Cultural Județean Harghita, cu sediul în str. Petőfi Sándor, nr.36, 530210 Miercurea-Ciuc, tel/fax:0266-31589.

Este o instituție profesională cu personalitate juridică în subordonarea Consiliului Județean Harghita, având trei filiale (Miercurea-Ciuc, Odorheiu Secuiesc și Gheorgheni). Instituția este successor al Centrului de Conservare și Valorificare a Tradițiilor și Creației Populare. Funcționează ca centru științific și metodologic, organizează și colaborează la derularea programelor culturale din județ.

În sala de conferință cu 50 locuri a Centrului se țin simpozioane, formări profesionale.

Școala Populară de Artă, cu sediul în str. Petőfi Sándor, nr. 36, 530210 Miercurea-Ciuc, tel/fax: 0266-310884.

Funcționează cu 22 de profesori, și 500 de elevi în domeniul muzicii și dansului clasic și popular, artei plastice, arta lemnului etc. (19 domenii diferite).

Centrul de Creație Lăzarea, cu sediul în str. Bastionului, nr.67, 537135 Lăzarea, tel: 0266-364030.

Lăzarea este un centru important pentru artiștii plastici. Castelul are o galerie de artă și un parc de sculpturi. În fiecare an are loc tabăra de creație pentru artiști

plastici intitulat - "Prietenia".

Totodată în fiecare an se organizează o tabără care are ca scop însușirea meșteșugurilor populare tradiționale.

☉Editura Harghita, cu sediul în Piața Libertății, nr. 5, 530140 Miercurea-Ciuc, tel: 0266-311026.

Editează lunar revista culturală Székelyföld, Moldvai Magyarság Gazeta ceangăilor din Moldova.

Muzee, case memoriale și colecții sătești în județul Harghita

În județ există 5 muzee orașene (subvenționate din bugetele locale).

☉Muzeul Secuiesc al Ciucului din Miercurea Ciuc, Piața Cetății nr.2, 530132 Miercurea-Ciuc, tel: 0266-372024, 311727.

Profil principal: Arheologie daco-romană, etnografie - arhitectură populară, artă medievală, istorie

Muzeul are sediul într-unul din cele mai reprezentative clădiri ale orașului: Cetatea Mikó. Muzeul înființat în anul 1930 cu o colecție de artă populară și artă bisericească, și în prezent joacă un rol important în prezentarea zonei Ciucului, prin expozițiile sale. Cetatea Mikó găzduiește și evenimente culturale, ca Festivalul Muzicii Vechi (începând din 1980), simpozioane științifice, concerte etc.

Muzeul dispune de o colecție de artă plastică extrem de bogată (7751 de opere realizate de 207 artiști, dintre care amintim pe Benczédi Sándor, Gy. Szabó Béla, Nagy Imre etc.)

Colecția de cărți vechi are 6637 elemente de inventar, cărți, tipărituri și manuscrise provenind din renumita bibliotecă a franciscanilor de la Șumuleu și din Gimnaziul Catolic de la Șumuleu. (Se poate aminti Codexul Kajoni-autorul Johannes Kajoni 1629-1687, el fiind fondatorul primei tipografii de la Șumuleu Ciuc).

Colecția etnografică prezintă cultura populară a depresiunii Ciucului, prima expoziție având loc în anul 1930. Astăzi în colecție se află 8955 de obiecte, reprezentând arta și meșteșugurile populare specifice zonei.

Parcul etnografic înființat în perioada 1970-1978 în spatele cetății Mikó pe un teren de 2 ha, prezintă șase case țărănești, un grâнар, o fântână și 15 porți secuiești. Casele țărănești din secolul al XIX-lea reprezintă arhitectura tradițională populară secuiească, constituind o deosebită valoare și importanță în ocrotirea patrimoniului cultural.

Muzeul Orașenesc "Molnár István" din Cristuru Secuiesc, str. Libertății, nr.45, 535400 Cristuru-Secuiesc, tel: 0266-242580.

Colecția bogată a gimnaziului local, în anul 1953 primește ca sediu clădirea

fostului Casinou Orășenesc. Are o secție în aer liber foarte bine întreținută.

Profil principal: Arheologie preistorică, etnografie locală

Colecții: arheologie: piese din neolitic, din epoca bronzului (ceramică, bronz); etnografie: unelte, instalații tehnice de industrie populară; științele naturii: mineralogie, faună, ierbar.

Muzeul "Tarisznyás Márton" din Gheorgheni, str. Rákoczi Ferenc, nr.1, 535500 Gheorgheni, tel/fax. 0266-365229.

A fost înființat în 1961 într-o clădire monument de arhitectură în stil baroc, construită în 1787.

Profil principal: Etnografie locală, istorie

Colecții de istorie; etnografie: obiecte legate de meșteșugurile din zonă, colecția lui Tarisznyás Márton; artă plastică: lucrările lui Karácsony János; științele naturii: mineralogie și zoologie.

Muzeul " Haáz Rezső " din Odorheiu Secuiesc, str. Kossuth Lajos, nr.29, 535600 Odorheiu-Secuiesc, tel: 0266-218375.

S-a format din colecția de numismatică, arte, bibliotecă, arme, științele naturii, istorie locală și etnografie

Profil principal: Etnografie, Istorie

Deschis publicului în 1913, devine instituție de stat din 1952. Fondator și primul director a fost Haáz Rezső. Clădirile muzeului au fost construite la sfârșitul secolului al XIX-lea, cu destinația de case de locuit. Expune material arheologic, numismatic, de istorie locală, arhivistic (preluat de Arhivele statului - Filiala județului Harghita); etnografie: textile, broderii, dantele, obiecte din lemn, os, ceramică (ulcioare, cahle), mobilier pictat; memorialistică științele naturii..

Biblioteca documentară a muzeului cuprinde 75 000 de volume din care 8300 sunt cărți vechi.

Galeria de artă a muzeului cuprinde o colecție de pictură din secolul XVIII. și o colecție contemporană.

Muzeul de Etnografie din Toplița, str. Eroilor, nr.24, 537700 Toplița, tel:0266-342827.

Profil principal: Etnografie

Inițial, muzeul a fost o secție a fostului Complex Muzeal Harghita. Muzeul este adăpostit într-un fost conac al urmașilor familiei nobiliare Urmanczy, construit în 1906. Muzeul deține obiecte ce ilustrează aspecte privind structura ocupațiilor tradiționale în zona Toplița: agricultura, creșterea animalelor, păstoritul, pădurăritul, meșteșuguri tradiționale, vânătoarea, pescuitul; obiecte ce ilustrează portul popular,

amenajarea și împodobirea locuinței; instalații tradiționale; obiecte ce ilustrează aspecte ale vieții spirituale, de cult, etc.

Case memoriale

Casa Memorială "Nagy Imre", cu sediul în str. Pictor Nagy Imre, nr.175, 530122 Miercurea-Ciuc, tel: 0266-313963.

Orașul Miercurea-Ciuc a moștenit casa pictorului Nagy Imre în anul 1976, cu toate obiectele personale, lucrările de artă a pictorului. Galeria Nagy Imre și Casa Memorială din Jigodin constituie a mare valoare a orașului din punct de vedere cultural și turistic.

Profil principal: casă memorială, artă plastică, istoria artei

Casa Memorială "Tamási Áron" din comuna Lupeni a fost înființată în anul 1972. Clădirea în care s-a născut scriitorul, este un monument de arhitectură populară secuiească având aproape 150 de ani.

Profil principal: casă memorială, istoria literaturii, arhitectură populară

Colecția memorială cuprinde: mobilier tradițional, cărți și manuscrise aparținând scriitorului Tamasi Aron.

Casa Memorială a poetului Áprily Lajos din Praid

Casa memorială a poetului Tompa László din Od. Secuiesc

Numărul total al vizitatorilor în muzee pe județ în anul 2001 a fost 85297.

Colecții etnografice, case sătești,

Casă muzeu din Lueta – aflată în centrul localității, înființată în anul 2002, cu o colecție bogată privind mobilierul, îmbrăcămintea, uneltele etc. specifice zonei. Muzeul prezintă colecția întemeiată în anii '70. Posibilități de vizitare: oricând, la cerere.

Casă muzeu din Bisericani – înființată în 1977, într-o casă țărănească, construită la sfârșitul anilor 1800. Se află la intrarea satului, lângă monumentul istoric biserica romano-catolică. Profesorul Balázsi Dénes, un bun cunoscător al istoriei și folclorului din zonă a reușit să adune rechizite specifice gospodăriilor sătești, mobilier etc. care nu se mai folosesc ani de zile. Posibilități de vizitare: oricând, la cerere .

Casă muzeu din Atid (str. Felszeg nr. 105) – întemeietorul muzeului a fost învățătorul Gagyí László, care a fost ajutat de colegii și de elevii săi în colecționare (anii '60). Clădirea muzeului se află în proprietatea privată a familiei Gagyí. Materialul prezentat are valoare muzeală și este specifică zonei. Posibilități de vizitare: la cerere .

Casă muzeu din Corund – se află în centrul comunei (str. Tót nr. 567). Posibilități de vizitare: la cerere .

Colecția din Sânpaul – în vechea clădire a școlii, lângă biserica unitariană, într-o singură încăpere. Sunt expuse unelte din gospodăriile locale (folosite la prelucrarea lemnului etc.), precum și descoperiri arheologice din Sânpaul. Posibilități de vizitare: la cerere .

Colecția sătească din Lunca de Sus – str. Principală nr. 544, responsabil Bodor Tibor. Colecția prezintă portul popular al ceangăilor din Valea Ghimeșului, unelte de lemn, folosite în prelucrarea laptelui și unelte legate de cultura tradițională a ceangăilor. Activitate ocazională de prezentarea a meșteșugurilor populare (țesut la război, încondeierea ouălor).

Subcetate -Colecția muzeală sătească amenajată în incinta Grupului Școlar Miron Cristea sub îndrumarea prof. Dumitru Țepeluș cu posibilități de vizitare în zilele de lucru între orele 08.00-14.00.Colecția a fost făcută în anul 2002.

Muzeul pălăriilor de paie din Crișeni: Sunt prezentate fazele de lucru a prelucrării materiei prime, aici se organizează și tabere pentru a însuși tehnica împletirii de paie.

În afara acestora aproape în fiecare sat există colecție etnografică iar tratarea, conservarea și expunera acestora este în curs.

Date despre bibliotecile din județul Harghita

	<i>Biblioteci Comunale</i>	<i>Biblioteci municipale și orășenești</i>	<i>Biblioteca județeană Harghita</i>	<i>Total județ</i>
Număr unități	48	7	1	50
Cărți și periodice	528858	419492	236733	915083
Cititori anul 2003	7085	6918	6367	20370
Publicații difuzate în anul 2003	129567	296522	125757	551846
Calculatoare PC	12	21	16	49

Ținând seama de necesitatea cooperării regionale între biblioteci, s-a inițiat proiectul de informatizare a bibliotecilor. Bibliotecile organizează expoziții, simpozioane, cursuri de formare profesională. În municipiul Miercurea Ciuc funcționează biblioteca Universității Sapienția.

Teatre dramatice

- Ⓣ Teatrul Csíki Játékszín din Miercurea Ciuc, B-dul Timișoarei, nr.6, 530102 Miercurea-Ciuc, tel: 0266-310670
- Ⓣ Teatrul Tomcsa Sándor din Odorheiu Secuiesc, str. Tamási Áron, nr.15, 535600 Odorheiu-Secuiesc, tel: 0266-218147
- Ⓣ Teatrul Figura Stúdió din Gheorgheni, cart. Bucin, nr.6/18, 535500 Gheorgheni, tel.0266-364370

Teatrele organizează turnee în comunele județului și participă la festivaluri de teatre naționale și internaționale. Sunt subvenționate din bugetele locale ale orașelor respective.

Păstrarea tradițiilor

În județul Harghita activează numeroase asociații și fundații în sfera civilă în domeniul culturii, punând accent pe păstrarea tradițiilor (muzică și dans popular, obiceiuri populare, meșteșuguri populare etc.)

Muzică și dans popular, obiceiuri populare:

Ansambluri populare

Cele două ansambluri profesionale din județ sunt instituții finanțate din bugetele locale.

Ansamblul Național Secuiesc Harghita (Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes) din Miercurea Ciuc (120 dansatori, coregrafi, muzicieni și echipă tehnică), B-dul Timișoarei, nr.6, 530102 Miercurea-Ciuc, tel: 0266-3371362

Ansamblul Rapsodia Călimanului din Toplița (35 dansatori, muzicieni, 5 soliști vocali) str. Eroilor, nr.24, 537700 Toplița, tel: 0266-341848.

Numărul total al spectacolelor a fost 228 anul 2001, numărul spectatorilor 117748.

Formațiile de dansuri populare amatoare locale își desfășoară activitatea în cele 9 orașe ale județului. În afara orașelor din cele 59 de comune ale județului în 34 există o formație de dans popular local.

Evenimente importante folclorice:

<i>Denumirea</i>	<i>Locul desfășurării</i>	<i>Descriere</i>
Lăsata Secului (Farsangtemetés)	schimbător	Întâlnirea formațiilor populare din satele secuiești pentru a juca obiceiul popular Lăsata secului. În fiecare an

<i>Denumirea</i>	<i>Locul desfășurării</i>	<i>Descriere</i>
		gazda manifestării este altă localitate.
Festivalul Narciselor	Vlăhița	Întâlnirea grupurilor folclorice din zonă (dans și cântece populare) pe Poiana Narciselor, unde în aceasta perioadă a anului înfloresc narcisele.
Zilele Rromilor din județul Harghita	Sânsimion	Formațiile populare rromi prezintă dansurile, cântecele tradiționale.
Festivalul-concurs “Pe plaiurile Varvigiului	Subcetate	Festival-concurs interjudețean de folclor, destinat tinerilor cu vârsta cuprinsă între 6-18 ani.
Festivalul “Szejke”	Odorheiu Secuiesc, Băile Szejke	Prezentarea folclorului, obiceiurilor populare a minorităților din România și din țările vecine.
Festivalul folcloric “Ezer Székely Leány Napja”	Miercurea -Ciuc Șumuleu Cic	Festival folcloric cu participarea formațiilor populare din Secuime.
Tabără de dans popular	Ocna de Sus	Participanții au ocazia să însușească dansuri locale, precum și din alte zone a Transilvaniei, cu posibilități de cazare și masă la fața locului
Tabără de dans popular	Lunca de Jos	Tabără cu mare renume internațională, unde participanții însușesc dansuri, cântece, meșteșuguri populare din Zona Ghimeșului
“Primások Találkozója”- Întâlnirea primașilor	Miercurea -Ciuc	Acest festival este o ocazie de a se întâlni și a asculta pe cei mai buni soliști instrumentați din satele din Transilvania.
Festivalul ceangăilor La Izvorul Trotușului	Lunca de Sus	Festivalul se desfășoară în Valea Ghimeșului, gazdele fiind Lunca de Jos în primul an, și Lunca de Sus anul următor. Atracția principală este spectacolul formațiilor invitate: grupurile folclorice din Valea Ghimeșului (Lunca de Sus, Lunca de Jos. Valea Rece, Valea Întunecoasă,

<i>Denumirea</i>	<i>Locul desfășurării</i>	<i>Descriere</i>
		Ghimeș Făget), și din Moldova (Răcăciuni, Pustiana).
Festivalul folcloric Miorița	Toplița	Festival concurs, a cărui scop este cunoașterea și păstrarea datinilor și obiceiurilor de păstorit și de depistare a tinerelor talente muzicale.
Festivalul Internațional de dans popular pentru copii “Botorka”	Bălan	Festival renumit și peste hotare, are ca scop prezentarea dansului popular din diferite zone folclorice a Bazinului Carpatin.
Subcetate în Sărbătoare	Subcetate	Festival național de folclor prilejuit de aniversarea ansamblului “Rapsozii Varvigiului” și de zilele localității, cu scopul de a pune în valoare tradiția, portul popular din zona de nord al județului.
“Erdélyi Folk és Táncnapok” – Zilele folclorului și dansului popular	Odorheiu Secuiesc	Prezentarea dansurilor locale tradiționale din mai multe localități ale Transilvaniei, cu posibilități de a învăța aceste dansuri, expoziții de artă populară

Ca specific etnografic, putem aminti *arhitectura populară*, construcțiile de lemn, acoperite cu șindrilă. Aspectul satelor secuiești este determinată și de porțile sculptate. Localitatea Satu Mare este denumit și Satul Porților Secuiești.

Ceramica populară este prezent la Corund (ceramică smălțuită, cu motive florale) și la Dănești (ceramică neagră).

Mobilierul pictat este încă specific caselor. Pentru însușirea acestei meșteșuguri, se organizează diferite tabere și programe.

În județ există instituții și asociații, care au ca scop păstrarea meșteșugurilor populare. Taberele și târgurile organizate de ele ocupă un loc importante pe paleta culturală a județului.

- ⊗ Tabăra de creație populară din Lăzarea
- ⊗ Tabăra de mobilier pictat din Vlăhița
- ⊗ Tabăra de creație populară de la Szejke
- ⊗ Târgul de ceramică din Árcsó
- ⊗ Târgul „Míves emberek sokadalma” Odorheiu Secuiesc

Ansambluri artistice amatoare (coruri, fanfare, teatre)

Coruri:

În județ există o amplă mișcare corală. Cele 76 de coruri (în majoritate coruri bisericești) se întâlnesc la următoarele festivale:

- ⑩ Festivalul corurilor bisericești din Ciucul de Sus
- ⑩ Festivalul corurilor bisericești din Ciucul de Jos
- ⑩ Festivalul corurilor bisericești - din Depresiunea Gheorgheni
- ⑩ Festivalul corurilor de tineret Bárdos Lajos - Palló Imre din Odorheiu Secuiesc
- ⑩ Festivalul corurilor de copii „Domokos Pál Péter” din Depresiunea Gheorgheni
- ⑩ Întâlnirea corurilor profesionale din județul Harghita cu ocazia festivalului tradițional “Sarkadi Elek”

Fanfane:

Cele 21 de fanfare locale din județ participă la următoarele festivale importante:

- ⑩ Festivalul Internațional ale Fanfarelor - organizat la Cristuru Secuiesc
- ⑩ Festival internațional ale fanfarelor - organizat la Joseni
- ⑩ Întâlnirea Fanfarelor - organizat la Corund
- ⑩ Întâlnirea Fanfarelor - organizat la Praid
- ⑩ Festivalul Fanfarelor - organizat la Voșlobeni
- ⑩ Reuniunea fanfarelor din Regiunea Ciuc organizat anual în fiecare localitate din regiune unde există fanfară

Teatre:

Dintre cele 42 de teatre amatoare, 20 sunt teatre a căror membrii sunt copii și care funcționează în școlile din județ și 22 sunt teatre a căror membrii sunt adulți și care organizează spectacole pe plan local și turnee în satele și comunele din împrejurimi.

În afara acestora în cele patru orașe mari (M. Ciuc, Od. Secuiesc, Gheorgheni și Cristuru Secuiesc) din județ în cadrul liceelor funcționează 6 teatre de tineret.

Cele mai importante festivale de teatru din județ sunt:

- ⑩ Festivalul național de teatru pentru tineret - ODIF
- ⑩ "Să ne jucăm împreună" festivalul de teatru pentru copii de la Feliceni
- ⑩ Festivalul de teatru pentru copii de la Lueta

Monumente istorice :

Județul Harghita este extrem de bogat în valori arhitecturale, patrimoniul construit (inclusiv cel vernacular) cuprinzând în jur de 1300 de obiective. 12 monumente și ansambluri de arhitectură din județ, precum și un sit arheologic, sunt declarate monumente istorice de valoare națională excepțională, iar din februarie

2000 biserica unitariană fortificată și cetatea sătească situate în comuna Dârjiu figurează în Lista patrimoniului mondial UNESCO.

Cetatea Mikó, devenit simbolul reședinței de județ, este cel mai vechi monument istoric din Miercurea Ciuc. Datează din secolul XVI, și a fost reconstruită de două ori: în 1623 sub conducerea lui Mikó Ferenc (după răscoala secuilor din 1595), când este denumită Mikóújvár (noua cetatea Mikó) și după invazia turcilor din 1661, în perioada 1714-1716 sub conducerea generalului imperial Stephan Steinville. Copia planului cetății din 1735 s-a păstrat până în zilele noastre. Astăzi în clădirea cetății funcționează Muzeul Secuiesc al Ciucului, cu expoziții temporare și permanente prezentând diferite obiecte legate de istoria, arhitectura, mediul natural, îndeletnicirile populare, cărturie și artă bisericească caracteristică regiunii. Tot aici se află și secția de istorie a Bibliotecii Județene, incluzând valoroasa bibliotecă a franciscanilor cu numeroase incunabule, precum și biblioteca documentară. În spatele cetății se află Muzeul Etnografic, cuprinzând case rurale caracteristice regiunii și 15 porți secuiești. În curtea cetății se desfășoară în fiecare an Festivalul de Muzică Veche de renume internațional.

Șumuleu este cartierul cel mai vechi al municipiului Miercurea Ciuc, fiind amintit în registrul dijmuitorilor papali în anul 1333. Biserica realizată între 1804-1835, mănăstirea franciscanilor și cele patru capele sunt construcțiile cele mai cunoscute ale acestui centru important de pelerinaj catolic. Biserica și mănăstirea franciscană sunt un străvechi loc de pelerinaj al secuimii catolice și a ceangăilor din Moldova. Acest rol are încă din prima parte a secolului al XV. –lea, regăsite și în scrisoarea papei Eugeniu al IV. –lea din 1444.

Începând din 1567 în amintirea evenimentului de opunere față de încercarea convertirii populației din Ciuc, Gheorgheni și Casin la religia protestantă se organizează în sâmbăta rusaliilor pelerinajul care în prezent a devenit una dintre cele mai mari manifestări creștinești.

O categorie de importanță majoră a monumentelor istorice reprezintă bisericile fortificate sătești. Majoritatea acestor biserici erau edificii mai vechi (romanice târzii sau gotice timpurii), fiind menționate în listele dijmuitorilor papali între 1332 și 1334, apoi către sfârșitul secolului al XV-lea și începutul celui următor au fost amplificate și transformate în stilul goticului târziu, potrivit exigențelor schimbate. Incursiunile turcești permanentizate către sfârșitul secolului XV însă au impus organizarea apărării proprii, astfel au luat naștere fortificațiile bisericilor secuiești. Primele fortificații apar în a doua jumătate a secolului al XV-lea și prima jumătate a celui următor, perioadă care coincide cu cea a refacerii în stilul goticului târziu a bisericilor secuiești. Astfel de biserici, îngrădite cu o incintă relativ scundă din piatră, găsim în localitățile Ocland, Petreni, Lutița, Feliceni, Porumbenii Mari, Satu Nou, Forțeni, Nicoleni. Cea mai importantă fortificație din Depresiunea Ciucului din această perioadă este biserica-cetate din Cârța. Din cea de-a doua generație fac parte acele ansambluri ale căror realizare poate fi datată în prima jumătate a secolului al XVII-lea, în timpul domniei principilor Bethlen Gábor și Rákóczi György I (Dârjiu,

Mărtiniș, Mihăileni, Nicoleşti, Racu, Ciucsângeorgiu). Zona Ciucului a fost atinsă într-o măsură mai mică de incursiunile turcești, fortificațiile fiind necesare numai din secolul XVII, când tătarii încep să invadeze regiunea. În această perioadă s-au construit incintele scunde din piatră cu metereze în jurul bisericilor din Tomești, Leliceni, Armășeni, Misentea, Sântimbru, Sânmartin, Cozmeni și Delnița. Aceste ansambluri sunt cele mai caracteristice manifestări ale societății secuiești din evul mediu, constituind oglinda fidelă a exigențelor și posibilităților acesteia în materie de construcții și reprezentare.

Una dintre programele inițiate după 1990 pentru protejarea patrimoniului arhitectural vernacular funcționează și în județul nostru, în localitatea Inlăceni. Prin grija fundației Transilvania Trust din Cluj-Napoca, valorile construite din acest sat sunt protejate din anul 1996 printr-un sistem unic: după o amplă activitate de cercetare, se alocă anual fonduri pentru restaurarea și întreținerea imobilelor cu valoare deosebită. Subvențiile pentru întreținere sunt acordate proprietarilor cu condiția păstrării valorilor arhitecturale ale imobilelor, iar în cazul în care aceștia intenționează să facă modificări, sunt obligați să se adreseze fundației pentru consultanță de specialitate. Fondurile destinate restaurării acoperă cheltuielile lucrărilor urgente în cazul unor imobile cu valoare istorică și arhitecturală excepțională.

Din punct de vedere al valorilor construite din perioada secolelor XV-XVI, localitatea Lăzarea ocupă un rol foarte important. Motivele: Biserica și capela din secolul XV, mănăstirea franciscană din secolul XVII și nu în ultimul rând castelul Lázár, care este unul dintre puținele castele renașcentiste din toată Transilvania, construite în timpul principelui Bethlen Gábor. În prezent, în sălile reconstruite ale castelului, este expusă colecția Taberei Internaționale de Creație de Arte Plastice, înființat în anul 1974.

Principalele instituții din domeniul sănătății :

Principalele date din doemiul sănătății :

	<i>TOTAL din care :</i>	<i>SECTOR PUBLIC</i>	<i>SECTOR PRIVAT</i>
Spitale	5	5	
Număr paturi de spital	2317	2317	
Cabinete medicale	165		165
Cabinete stomatologice	84		84
Laboratoare de tehnică dentară	27		27
Laboratoare de analize medicale	4	3	1
Farmacii	62		62
Număr medici (exclusiv	339	173	166

stomatologi)			
Număr medici (exclusiv stomatologi, medici stagieri și rezidenți, pensionari)	316	150	166
Număr medici stomatologi	84		84
Număr farmaciști	98		98
Personal medical mediu	1257	1001	210
Număr locuitori la un medic	971	1901	1984
Număr locuitori la un stomatolog	3920		3920
Număr locuitori la un cadru mediu	262	329	1568
Număr paturi de spital la 1000 locuitori	7.0	7.0	

Principalele unități sanitare din județ :

<i>Nr. Crt</i>	<i>Unitatea sanitară</i>	<i>Adresa</i>
1.	Direcția de Sănătate publică Jud.	M-Ciuc, Str. T.Vladimirescu nr. 48
2.	Spitalul județean Miercurea Ciuc	M-Ciuc, str. T.Vladimirescu nr. 50
3.	Spitalul municipal Odorheiu – Sec.	Odorheiu –Sec.str. Bethlen G.nr.72
4.	Spitalul orașenesc Gheorgheni	Gheorgheni, str.Spitalul nr. 1
5.	Spitalul municipal Toplița	Toplița , str. V.Babes nr. 3
6.	Spitalul de psihiatrie Tulgheș	Tulgheș, str. Centru nr. 342
7.	Serv.Jud.Ambulanță M-Ciuc	M-Ciuc, str. Florilor nr. 3
8.	Casa de Asigurări de Sănătate Miercurea Ciuc	M-Ciuc, str. Patinoarului nr. 3
9.	Centrul de transfuzie sanguină Jud.	M-Ciuc, Aleea Avântului nr. 9

Principalele instituții din domeniul asistenței sociale :

În conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 14/2003, privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap și ale Hotărârii Guvernului nr. 90/2003 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare al serviciului public de asistență socială, Consiliul Județean Harghita a înființat prin Hotărârea nr. 37/2003 Serviciul Public Județean de Asistență Socială Harghita, cu personalitate juridică, subordonat Consiliului Județean Harghita.

Atribuții :

- Asigură la nivel județean aplicarea politicilor și strategiilor de asistență socială în domeniul protecției familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie.

- Coordonează activitatea de implementare a Planului Județean de Asistență Socială și promovare a incluziunii sociale aprobat prin Hotărârea nr. 100/2003 a Consiliului Județean Harghita.

În cadrul Serviciului Public județean de Asistență Socială Harghita, Serviciul de asistență specială pentru persoanele cu handicap asigură pe baza certificatelor emise de Comisia de expertiză medicală a persoanelor cu handicap pentru adulți, acordarea drepturilor pentru 3967 de persoane cu handicap, din care adulți 2920, copii 1047, indemnizații lunare penru adulți, alocații de stat duble pentru copii, facilități, scutire abonament- telefon – radio – tv pentru 1560 de nevăzători, energie electrică și scutire contravaloare transport auto și CFR. (date statistice la 31 decembrie 2003).

- În conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 2/2004 pentru modificarea și completarea O.G. nr. 14/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap și ale Ordinului nr. 131/5 februarie 2004, privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor O.U.G. nr. 2/2004 S.P.J.A.S.H. a preluat de la Asociația Nevăzătorilor din România , începând cu data de 1 ianuarie 2004 atribuțiile de a elabora baza de date completă privind evidența persoanelor cu handicap vizual din județul Harghita și elaborarea deciziilor de acordare a drepturilor acestora.

- Serviciul Public Județean de Asistență Socială coordonează metodic activitatea, asigură consultanță și sprijinul necesar pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin celor două centre de îngrijire și asistență :

- Centrul de Îngrijire și Asistență Frumoasa, cu sediul în Frumoasa, str. Mihăileni nr. 18;
- Centrul de Îngrijire și Asistență Gheorgheni, cu sediul în Gheorgheni, str. Fogarassy Mihály nr. 4

Presă, radio, televiziune

În județul Harghita există organe de presă cotidiene, săptămânale cum sunt:

Adevărul Harghitei – Jurnal independent județean, fondat în 1990, apare de 4 ori săptămânal, succesor al cotidianului *Informația Harghitei*.

Hargita Népe cotidian civic, județean, în limbă maghiară, fondat în 1990, ca succesor al ziarului *Hargita*,

Udvarhelyi Híradó – jurnal independent în limbă maghiară, regional, fondat în 1990, ca săptămânal. Din 2003 apare de 5 ori săptămânal.

Săptămânale :

Gyergyói Kisújság – săptămânal civic în limba maghiară, cu caracter regional regional, fondat în 1994.

Új Kelet – săptămânal de informații, cu caracter regional. 2000

Jurnal de Transilvania – săptămânal de informații cu caracter regional 2002

Transzilván Figyelő - săptămânal de informații cu caracter regional 2002 în limba maghiară

Székelyföld - Revistă lunară culturală, fondată în 1997 de Consiliul Județean Harghita.

- *Megyeháza* – în limba maghiară

- *Comitatus* – în limba română – publicație lunară a Consiliului Județean Harghita

Posturi de televiziune și de radio locale, înființate după 1990:

-Csíki Tv – Tv Ciuc – televiziune locală cu cablu, particulară din Miercurea Ciuc, fondat în 1993, din 2003 denumirea este ASTRAL TV.

Digital 3 – televiziune locală cu cablu, particulară din Odorheiu-Secuiesc
Székelyföldi Regionális Stúdió – Studio de producție regională- Odorheiu-Secuiesc

SYN Tv – televiziune locală cu cablu Ggheorgheni

Televiziunea locală prin cablu Astral din Toplița

Hargita Line – televiziune locală cu cablu Cristur

Radio PRIMA și STAR – Odorheiu-Secuiesc

Radio21, Radio DEEA și Radio STAR din Miercurea-Ciuc

Radio FMx din Gheorgheni și Miercurea-Ciuc

Radio Ardeal din Toplița

Televiziunea Română și Societatea de Radiodifuziune, respectiv Studioul Teritorial de Radio Tg-Mureș cuprind regiunea în emisiunile lor prin corespondențe locale.

Număr abonamente radio 89950 buc

Număr abonamente de televiziune 89950 buc

XI. PRINCIPALELE FUNCȚIUNI ECONOMICE, CAPACITĂȚI DE PRODUCȚIE DIVERSIFICATE DIN SECTORUL SECUNDAR ȘI TERȚIAR PRECUM ȘI DIN AGRICULTURĂ

Profilul economic al județului prezintă elementele unei puternice dependențe de silvicultură și prelucrarea lemnului, agricultura, industria ușoară, ramuri industriale intensiv utilizatoare ale forței de muncă fizice.

Turismul este una din ramurile de perspectivă ale economiei județului.

Complexitatea și varietatea reliefului, întregită de bogăția apelor minerale, de prezența numeroaselor monumente de artă și cultură de o deosebită importanță

arhitecturală, precum și dezvoltarea unor stațiuni balneare și climaterice de interes local, național sau internațional, permit ca teritoriul județului să se prezinte ca o zonă de atracție turistică deosebită.

Bazat pe acest potențial turistic natural existent, în județ în prezent funcționează un număr însemnat de agenți economici (societăți comerciale) cu activitate exclusivă sau preponderentă turistică. În proprietatea sau administrarea acestor agenți economici funcționează un număr însemnat de unități de cazare (hoteluri, vile, hanuri, cabane, campinguri) cât și diversificate unități de alimentație publică. Din acest punct de vedere județul nostru ocupă locul al șaselea din țară, existând și o dispersare destul de adecvată pe teritoriul județului.

În scopul înviorării activității în sectorul I.M.M. – urilor în județ a luat ființă în anul 1994 Centrul Harghita de Inovare și Incubare în Afaceri, cu sprijinul programului PHARE al Uniunii Europene.

De asemenea funcționează cu bune rezultate centre de inițiere în afaceri și birouri de informare în Odorheiu-Secuiesc și Gheorgheni.

Din cadrul societăților comerciale cu capital integral de stat funcționează cele trei societăți comerciale de “Drumuri și Poduri” S.A. din Miercurea-Ciuc, Odorheiu-Secuiesc și Gheorgheni, a căror capital social este în proporție de 100% în proprietatea Consiliului Județean Harghita.

La finele anului la Registrul Comerțului din județ - au fost înregistrate un număr de 10.981 societăți comerciale,

din care :

- S.A.	- 419 cc	3,8 %
- S.R.L.	- 8.752 cc	90 %

din total :

- S.C. cu activitate de comerț	- 5.355	48,46 %
- S.C. cu activitate de producție	- 2.917	26,56 %

din total:

S.C. cu capital străini	- 1.207	10,90 %
-------------------------	---------	---------

Acest număr se modifică în permanență ca urmare a înființărilor, divizării, fuzionării sau radiierilor.

Din totalul capitalului social o pondere de 27 % este în proprietatea statului, respectiv nu a fost privatizat.

Din numărul total de societăți comerciale active 85,8 % sunt societăți micro, 12% societăți mici, 2,5% societăți mijlocii și 0,5% societăți mari (peste 250 salariați).

În urma retrocedării terenurilor agricole administrate de fostele C.A.P- uri și I.A.S. -uri, întreaga suprafață este cultivată de deținătorii particulari, în mod individual sau în asociații agricole.

Fondul funciar pe categorii de folosință;

ha

	Total		din care:
--	-------	--	-----------

Specificare	judet	%	Domeniu public	Domeniu Privat
Teren agricol total	406.443	100	4.478	401.964
arabil	92.729	22,81	843	91.886
pășuni	148.156	36,45	97	148.059
fânețe	164.065	40,37	3.538	160.526
vii	77	0,02	0	77
livezi	1.416	0,35	0	1.416
Teren neagricol total	257.454	100	227.801	29.635
păduri	232.545	91	212.295	20.250
ape,bălți	4.251	2	4.058	193
drumuri	8.150	3	7.904	246
curți,construcții	9.459	4	2.168	7.173
Suprafața tot.judet	663.897		232.279	431.599

După retrocedarea pădurilor foștilor proprietari, în județ, ca o formă specifică de gospodărire și de exploatare a pădurilor au fost reorganizate un număr de 181 composesorate, înregistrate conform procedurilor legale la organele în drept. Într-o serie de sate și comune organizarea acestor composesorate este în curs de definitivare.

Exploatarea și utilizarea resurselor naturale, a creat condiții deosebit de favorabile valorificării resurselor de ape minerale, valorificarea lor în industria alimentară – apă de masă, răcoritoare - aducând importante venituri unităților de imbuteliere și suplimentând în mod indirect bugetul localităților unde aceste unități funcționează.

În afara valorificării apei minerale ca apă de masă sau medicinală se dezvoltă și utilizarea acesteia ca și cură balneară. În afară celor trei stațiuni balneo – climaterice Băile-Tușnad, Borsec, Lacul – Roșu (stațiune climaterică) se dezvoltă o întreagă rețea de băi locale ca: Băile Harghita, Jigodin, Miercurea-Ciuc, Racu, Mădăraș, Dănești, Cârțani, Sâncrăieni, Sântimbru, Lăzărești, Casin, Sângiurgiu, Lunca de Sus, Chirui, Szeltersz, Árcsó, Vlăhița, Szelyke, Toplița, Remetea etc. În aceste localități cât și în altele din județ s-a dezvoltat o rețea semnificativă de hoteluri, vile, moteluri, cheampinguri etc.; De asemenea se dezvoltă rețeaua de “pensiuni” și a caselor de oaspeți în cadrul mișcării turistice “turismul rural”.

XII. SERVICIILE PUBLICE DE INTERES JUDEȚEAN

Date și elemente specifice:

În subordinea Consiliului Județean își desfășoară activitatea următoarele servicii publice:

- *Direcția Județeană pentru Protecția Drepturilor Copilului Harghita, cu sediul în Miercurea Ciuc, str. Zöld Péter nr. 4, județul Harghita;*

Direcția județeană pentru protecția drepturilor copilului este instituție publică de interes județean, cu personalitate juridică, înființată prin Hotărârea Consiliului Județean nr.41/1997, adoptată în baza O.U.G. nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate și a H.G. nr. 205/1997 cu privire la organizarea activității administrației publice locale, în domeniul drepturilor copilului. Principalele atribuții ale direcției județene pentru protecția drepturilor copilului sunt:

Prevenirea intrării copiilor în dificultate, îmbunătățirea calității vieții copiilor aflați în dificultate și a celor cu handicap, prin restructurarea sistemului de protecție a copilului și dezvoltarea unor servicii de protecție alternative, și pregătirea inserției socio-profesionale a tinerilor care părăsesc sistemul de ocrotire.

- *Școala Populară de Artă al județului Harghita, cu sediul în Miercurea Ciuc, str. Petőfi Sándor nr. 36, județul Harghita:*

Este o instituție educațională organizată ca persoană juridică de drept public, preluată sub autoritatea Consiliului Județean prin Hotărârea nr.25/1999. Instituția are ca obiect de activitate pregătirea artistică a interpreților, creatorilor și conducătorilor de formații, cultivarea și afirmarea talentelor în diferite domenii ale artei, precum este arta muzicii, arta dansului, arta plastică, arta populară.

- *Serviciul Public Județean pentru Protecția Plantelor cu sediul în Miercurea Ciuc, P-ța Libertății nr. 5, județul Harghita:*

Este o unitate cu personalitate juridică, înființată prin Hotărârea nr. 111/1999 a Consiliului Județean Harghita, având în obiectul de activitate următoarele:

- combaterea bolilor dăunătorilor și buruienilor la toate culturile agricole, tratamentul chimic al semințelor, desinfecția, desinsecția și deratizarea depozitelor de cereale și a produselor agricole depozitate, desinfecția materialului săditor și de plantare, aprovizionarea cu produse de uz fito-sanitar depozitarea și comercializarea acestora.

- *Biblioteca Județeană și Municipală Harghita, cu sediul în Miercurea Ciuc, P-ța Libertății nr. 16, județul Harghita:*

Este o instituție publică culturală cu personalitate juridică, preluată în subordinea Consiliului Județean Harghita prin Hotărârea nr. 111/2002, care asigură acces nelimitat la servicii și colecțiile de tip enciclopedic puse în slujba comunității județene, îndeplinind și funcția de bibliotecă municipală pentru municipiul Miercurea Ciuc.

- *Centrul Cultural Județean Harghita, cu sediul în Miercurea Ciuc, str. Petőfi Sándor nr. 36, județul Harghita:*

Este o instituție profesională de specialitate, cu personalitate juridică, înființat prin Hotărârea nr. 25/2002 al Consiliului Județean Harghita, având ca obiectiv fundamental identificarea, cercetarea, păstrarea și promovarea valorilor cultural – artistice a tradițiilor culturii populare, sprijinirea creației cultural – artistice și a schimburilor culturale interregionale, naționale și internaționale .

- *Editura Harghita, cu sediul în Miercurea Ciuc, P-ța Libertății nr. 5:*

Este o instituție profesională de specialitate, cu personalitate juridică, înființată prin Hotărârea nr.9/1999 al Consiliului Județean Harghita, având drept obiectiv editarea, redactarea, difuzarea diferitelor cărți și publicații periodice a Consiliului Județean Harghita și a altor instituții din județ, precum și organizarea diferitelor manifestări socio-culturale și științifice. Funcționează ca centru de specialitate și metodologic al activității de stimulare și valorificare a creației publicistico-literare de dezvoltare a culturii civice, juridice și administrative precum și alte domenii din viața spirituală a județului, în spiritul autenticității și sub semnul valorii.

- *Centrul Județean de Consultanță Agricolă , cu sediul în Miercurea Ciuc, P-ța Libertății nr. 5:*

Este un serviciu public de interes județean, cu personalitate juridică, înființată prin Hotărârea nr. 49/2002 al Consiliului Județean Harghita, având ca obiectiv principal de activitate îmbunătățirea activității de consultanță și formare profesională în agricultură, organizarea și coordonarea activităților de instituire a unui sistem informațional eficient către producătorii agricoli, înlesnirea participării producătorilor agricoli la diverse programe de dezvoltare - printre care cel mai important programul SAPARD - stabilirea de legături cu instituții, organisme, firme de specialitate din țară și din străinătate, pentru elaborarea, implementarea unor studii, proiecte din agricultură și prelucrarea produselor vegetale.

- *Centrul Județean de Creație Lăzarea cu sediul în comuna Lăzarea, str.Bastionului nr. 67, județul Harghita:*

Este o instituție profesională de specialitate cu personalitate juridică, înființată prin Hotărârea nr. 42/1996 al Consiliului Județean Harghita, având drept obiectiv organizarea taberelor de creație și a altor manifestări cultural – artistice și științifice. Funcționează ca centru de creație științifică și metodologică a activității de stimulare și valorificare a creației de arte plastice contemporane, a tradiției populare, precum și din alte domenii ale viața cultural – științifice al județului.

- *Corpul Gardienilor Publici, Miercurea Ciuc, P-ța Libertății nr. 5:*

Corpul Gardienilor Publici este instituție aflată sub autoritatea Consiliului județean, cu personalitate juridică, prestatoare de servicii, înființată prin Hotărârea Consiliului Județean nr. 2/1994 adoptată în baza Legii nr. 26/1993, începând cu data de 01.03.1994.

Principalele atribuții ale Corpului Gardienilor Publici sunt:

- Prestarea serviciilor de pază și a valorilor de orice fel;
 - Participă la apărarea ordinii și liniștii pulice împreună cu organele de poliție;
 - Asigură prevenirea unor încălcări de lege privind curățenia precum și exercitarea comerțului neautorizat;
 - Asigură paza transporturilor unor bunuri și valori;
 - Încheie contracte cu beneficiarii pentru realizarea obiectului de activitate.
- *Serviciul Public Județean de Asistență Socială Harghita, cu sediul în Miercurea Ciuc, P-ța Libertății nr. 5, județul Harghita:*

Este un serviciu public, cu personalitate juridică, înființat prin Hotărârea nr. 37/2003 al Consiliului Județean Harghita, având ca obiectiv principal de activitate aplicarea politicilor și strategiilor de asistență socială în domeniul protecției familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie.

- *Serviciul Public pentru Gestionarea Eficientă a Energiei, cu sediul în Miercurea Ciuc, P-ța Libertății nr. 5, județul Harghita:*

- Este un serviciu public, cu personalitate juridică, înființat prin Hotărârea nr. 68/2003 al Consiliului Județean Harghita, având ca obiectiv general de activitate promovarea utilizării eficiente a energiei din județul Harghita, reducerea poluării mediului înconjurător, precum și crearea bazei de date privind sursele de energie existente, evaluarea consumului și elaborarea unei strategii la nivel județean în domeniul energetic, promovarea utilizării surselor alternative de energie.

- *Unitate de Management a Proiectelor SAPARD, cu sediul în Miercurea Ciuc, P-ța Libertății nr. 5, județul Harghita:*

- Este un organism, fără personalitate juridică, înființat prin Hotărârea nr. 116/2003 al Consiliului Județean Harghita, având ca obiectiv de activitate coordonarea, managementul, urmărirea implementării și derulării proiectelor finanțate din împrumuturi externe, contractate sau garantate de stat, rambursabile sau nerambursabile precum și din alte credite sau împrumuturi, ale căror beneficiari direcți sunt autoritățile publice locale sau instituțiile publice din subordinea Consiliului Județean Harghita sau a consiliilor locale.

- *Serviciul Public de Administrarea Patrimoniului și Transport Rutier județean Harghita, cu sediul în Miercurea Ciuc, P-ța Libertății nr. 5, județul Harghita:*

Este un serviciu public, înființat prin Hotărârea nr. 97/2003 al Consiliului Județean Harghita, cu personalitate juridică, având ca obiect principal de activitate administrarea bunurilor mobile și imobile care alcătuiesc domeniul public precum și domeniul privat al județului Harghita, întocmirea inventarelor anuale, ținerea evidenței, acordarea asistenței de specialitate consiliilor orașenești și comunale, coordonarea activității de întocmire a documentațiilor cadastrale, și înscrierea acestor bunuri în evidențele de publicitate, precum și orice alte sarcini legate de administrarea patrimoniului și transportul rutier.

- *Serviciul Public de Salvamont, cu sediul în Miercurea Ciuc, P-ța Libertății nr. 5, județul Harghita :*

Este o instituție organizată ca persoană juridică de drept public , înființată prin Hotărârea nr. 101/2003 al Consiliului Județean Harghita, având ca obiect de activitate asigurarea asistenței și prevenirea accidentelor montane, precum și organizarea activității de salvare în munți.

XIII. PATRIMONIUL PUBLIC ȘI PRIVAT, COMPONENTA ȘI ÎNTINDEREA ACESTUIA

În conformitate cu dispozițiile art. 135 din Constituția României, ale Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia și art. 121 din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, patrimoniul județului Harghita cuprinde bunuri imobile și mobile aparținând domeniului public sau privat al acestuia.

Domeniul public al județului Harghita

Inventarul bunurilor care fac parte din domeniul public al județului Harghita a fost însușit prin Hotărârea Consiliului Județean Harghita nr. 96/1999, modificat prin Hotărârea nr. 60/2001 și atestat prin H.G. nr. 1351/2001.

În domeniul public al județului Harghita au fost înscrise bunurile care prin natura lor sunt de uz sau de interes public cuprinse la punctul II din lista anexă la Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia și anexa nr. 1 la Normele tehnice pentru întocmirea inventarului bunurilor care alcătuiesc domeniul public al comunelor, orașelor, municipiilor și județelor aprobate prin H.G. nr. 548/1991.

La întocmirea inventarului bunurilor din domeniul public județean s-a ținut seama și de codurile cuprinse în catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe aprobat prin H.G. nr. 964/1998 .

Atestarea prin Hotărâre de Guvern a apartenenței bunurilor la domeniul public județean a avut ca efect delimitarea corectă a categoriei acestora de cele de interes local sau de interes public național, cât și față de cele care alcătuiesc domeniul privat al unităților administrativ – teritoriale, conferindu-se un statut juridic clar bunurilor sus menționate. Aceasta permite consiliului județean exercitarea prerogativelor prevăzute de lege cu privire la administrarea lor și evitarea oricărui litigii patrimoniale.

Județul Harghita ca persoană juridică de drept public exercită posesia, folosința și dispoziția asupra bunurilor care alcătuiesc domeniul public. Acestea sunt inalienabile, imprescriptibile și insesizabile .

Administrarea domeniului public se realizează de către consiliul județean care poate hotări cu privire la transmiterea dreptului de administrare, concesiune, închiriere sau dare în folosință a bunurilor în speță, în condițiile legii.

Concesionarea sau închirierea acestor bunuri se face prin licitație publică, iar sumele încasate se cuprind în bugetul consiliului județean.

Dreptul de proprietate publică a județului Harghita asupra unui bun, dobândit prin căile stabilite de Legea nr. 213/1998, încetează în cazul în care bunul respectiv a pierit, a fost trecut în domeniul privat al județului , în domeniul public al statului ori al unei unități administrativ – teritoriale prin hotărârea consiliului județean sau hotărârea Guvernului, după caz.

Domeniul privat al județului Harghita

Inventarul bunurilor ce aparțin domeniului privat al județului Harghita a fost însușit de către Consiliul județean prin Hotărârea nr. 4/2003 .

Dreptul de proprietate privată a județului Harghita, asupra bunurilor din domeniul privat este supus regimului juridic de drept comun.

Bunurile din această categorie pot fi dobândite pe cale naturală, prin achiziții publice, acte de donație sau legate acceptate de către consiliul județean, sau trecerea unor bunuri din domeniul public în domeniul privat al județului.

Administrarea bunurilor din domeniul privat al județului Harghita se realizează de către Consiliul județean, care poate aproba prin hotărâre transmiterea acestui drept serviciilor și instituțiilor publice de sub autoritatea sa, precum și vânzarea, concesionarea, închirierea sau darea în folosință a acestora, în condițiile legii.

Înregistrarea în contabilitate a bunurilor mobile și imobile se face cronologic și sistematic , iar inventarierea generală a patrimoniului se face cel puțin o dată pe an, în conformitate cu prevederile Legii contabilității nr. 82/1991, completată și modificată.

În litigiile de natură patrimonială județul Harghita este reprezentat de către Consiliul județean care dă în acest sens mandat scris președintelui . Acesta poate dispune desemnarea unui funcționar public pentru reprezentare în fața instanței.

Listele cu inventarul bunurilor imobile care aparțin domeniului public și domeniului privat al județului Harghita sunt prezentate în anexele nr. 1 și 2 care fac parte din prezentul statut.

Potrivit legii, patrimoniul unității administrativ-teritoriale este alcătuit, pe de o parte, din bunurile mobile și imobile aflate în proprietatea publică și în proprietatea privată ale acesteia, pe de altă parte din *drepturile și obligațiile cu caracter patrimonial*, rezultate ca urmare a administrării veniturilor bugetare, constituite din impozite, taxe și alte venituri fiscale, venituri nefiscale, venituri din capital, cote și sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, cote adiționale la unele venituri ale bugetului de stat și ale bugetelor locale, transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat și venituri cu destinație specială.

De asemenea sumele încasate din vânzarea ca atare sau din valorificarea materialelor rezultate în urma demolării, dezmembrării sau dezafectării, în condițiile prevăzute de lege, a unor mijloace fixe sau din vânzarea unor bunuri materiale care aparțin instituțiilor și serviciilor publice, finanțate integral din bugetele locale, după deducerea cheltuielilor efectuate pentru aceste operațiuni, constituie venituri ale bugetelor locale și se varsă la acestea.

Sumele încasate din concesionarea sau din închirierea unor bunuri aparținând domeniului public sau privat, de interes local sau județean, constituie venituri ale bugetelor locale.

Sumele încasate din vânzarea unor bunuri aparținând domeniului privat al unităților administrativ-teritoriale constituie venituri cu destinație specială ale bugetelor locale și se utilizează pentru realizarea de investiții din competența autorităților administrației publice locale.

Sumele încasate din valorificarea bunurilor confiscate se fac venit la bugetul local, în funcție de subordonarea instituțiilor care au dispus confiscarea acestora, în condițiile legii, după deducerea cheltuielilor legate de activitatea de valorificare.

Cele mai importante criterii pe baza cărora se gestionează bunurile aflate în proprietatea publică sau privată a județului Harghita sunt:

1. Beneficii sociale
2. Generarea de venituri
3. Creșterea locurilor de muncă în comunitate
4. Reducerea costurilor de întreținere
5. Standarde de evaluare bune
6. Circulația informației
7. Evidența foarte clară a patrimoniului
8. Dezvoltarea economiei județului

Modalitatea de atribuire și schimbare a denumirilor pentru instituțiile publice și obiectivele de interes județean

Ordonanța Guvernului nr. 63/2002 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, modificată și aprobată prin Legea nr. 48/2003, stabilește ca pentru instituțiile publice și obiectivele de interes județean atribuirea sau schimbarea de denumiri se face de către consiliile județene – prin hotărâre – cu avizul consiliului local pe al cărui teritoriu administrativ sunt amplasate instituțiile și obiectivele în cauză. Aceste proiecte de hotărâri se adoptă numai după ce au fost analizate și avizate de comisia de atribuire de denumiri județeană, stabilită prin ordin al prefectului. Dacă avizul comisiei de atribuire de denumiri județeană nu este emis în termen de 60 de zile de la data solicitării, consiliul județean poate adopta hotărârea de atribuire sau schimbare de denumiri și în lipsa acestuia. Hotărârile adoptate fără solicitarea avizului comisiei de atribuire de denumiri sunt nule de drept, nu și hotărârile adoptate fără avizul comisiei.

XIII. PARTIDELE POLITICE ȘI SINDICATELE CARE ÎȘI DESFĂȘOARE ACTIVITATEA ÎN UNITATEA ADMINISTRATIV – TERITORIALĂ ALE JUDEȚULUI HARGHITA

În Județul Harghita au organizații următoarele partide politice:

- Partidul Social Democrat
- Partidul Democrat
- Partidul Național Liberal
- Partidul Umanist Român
- Partidul Național Țărănesc Creștin și Democrat
- Partidul România Mare

În baza prevederilor art.105 din Legea nr. 70/1991 (cu modificările ulterioare) privind alegerile locale, U.D.M.R. în calitate de reprezentant al locuitorilor de etnie maghiară, a participat la alegerile locale și parlamentare, obținând mandate în autoritățile locale.

În județul Harghita există filiale ale următoarelor sindicate :

- Federația Sindicatelor Libere HR CNSLR – FRĂȚIA ;
- Confederația Sindicatelor Meridian
- Sindicat Liber Independent S.M. Bălan
Blocul Național Sindical
- Liga Sindicatelor Democratice Harghita CSDR
- Confederația Națională Sindicală “ Cartel ALFA “

XV. ZILELE JUDEȚULUI HARGHITA – HARGITA MEGYEI NAPOK – CONFERIREA PREMIULUI “ PRO – HARGHITA “

Programul „Zilele Județului Harghita – Hargita Megyei Napok”, ce se derulează în fiecare an în luna iunie, s-a instituit în anul 2001 prin Hotărârea nr.

50/2001 a Consiliului Județean Harghita, în vederea promovării unei imagini favorabile a județului Harghita, precum și cu privire la importanța stabilirii unor relații de parteneriat în vederea căutării unor soluții eficiente în rezolvarea problemelor județului. Totodată, un alt obiectiv al programului îl constituie crearea unei atmosfere de reală colaborare și parteneriat dintre toți factorii vieții publice a județului și astfel, implicarea de parteneri (autorități locale, societate civilă, organizații neguvernamentale, patronat, instituții), sponsori și participanți la program.

Obiectivele specifice ale programului sunt: realizarea unor programe care să faciliteze o mai bună comunicare și colaborare între Consiliul Județean Harghita și parteneri externi; realizarea unor programe care să întărească atât relația între Consiliul Județean și autoritățile locale ale județului, cât și colaborarea dintre aceștia din urmă; implicarea societății civile din județ în organizarea activităților, oferirea locuitorilor județului a unor programe culturale, tineret, sportive, de calitate; implicarea locuitorilor în aceste programe.

Scopul și obiectivele amintite ale programului se realizează prin organizarea și derularea unor programe culturale, științifice, sportive, de tineret și de divertisment în localitățile județului. Aceste programe tind să se adreseze mai multor categorii ale locuitorilor județului.

În vederea unei organizări mai eficiente și pentru realizarea unor programe valoroase, alături de Consiliul Județean Harghita participă la organizare și derularea acestora și instituțiile culturale ale Consiliului Județean Harghita (Centrul Cultural Județean, Școala Populară de Artă, Centrul de Creație Lăzarea). Totodată, Consiliul Județean Harghita consideră necesară implicarea autorităților locale prin programele lor proprii și apreciază inițiativa acestora de a se asocia.

Bugetul programului este suportat atât din bugetul propriu al Consiliului Județean, cât și din bugetele alocate instituțiilor sale culturale, sponsorizări, sprijinul co-organizatorilor.

Cu prilejul „Zilelor Județului Harghita – Hargitai Megyenapok” se acordă premiul PRO HARGHITA, premiu ce s-a fondat prin Hotărârea nr. 57/2001 a Consiliului Județean Harghita. Premiul PRO HARGHITA se acordă unei persoane sau unui grup de persoane, pentru rezultate deosebite obținute în diferite domenii de activitate atât pe plan național cât și local, contribuind prin activitatea sa la dezvoltarea și renumele județului. Propunerile pentru acordarea premiului se fac de către consilierii județeni și se supun votului acestora în plenul ședinței Consiliului Județean.

Potrivit Hotărârii nr. 57/2001 a Consiliului Județean Harghita, premiul PRO HARGHITA se compune dintr-un inel cu stema județului și inscripția PRO HARGHITA, diploma de onoare și recompensă bănească în lei, echivalentă cu valoarea de 1500 USD la cursul zilei.

Laureatul premiului are dreptul de a participa la ședințele Consiliului Județean Harghita și dreptul de a reprezenta județul, la solicitarea și pe baza mandatului acordat de Consiliul Județean Harghita, conform legii.

XVI. RELAȚII DE COLABORARE CU AUTORITĂȚILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE DIN STRĂINĂTATE

Cooperarea sau asocierea cu persoane juridice străine, cu organizații neguvernamentale și cu alți parteneri sociali, stabilirea unor relații de parteneriat cu unități administrativ - teritoriale similare din alte țări se realizează conform art.14 din Legea 215/2001, privind administrația publică locală:

- Administrația publică județeană are dreptul de a coopera și de a se asocia cu autorități ale administrației publice locale din străinătate precum și de a adera la o asociație internațională a autorităților administrației publice locale,
- În cazul convențiilor de cooperare este necesar avizul Ministerului Afacerilor Externe,
- În cadrul convențiilor de cooperare se pot desfășura colaborări în domeniile: administrație publică locală, relații internaționale, dezvoltarea întreprinderilor, economia de piață, forța de muncă, reprofilarea profesională, industrie, agricultură, activități economice, comerț, știință, tehnologie, cultură, educație, învățământ, sport, sănătate, turism.

Totodată conform art.1 din H.G. nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, personalul trimis în străinătate poate îndeplini următoarele misiuni:

- vizite oficiale, tratative (negocieri), consultări, încheieri de convenții, acorduri și alte asemenea înțelegeri;
- participări la târguri și expoziții; prospectarea pieței; acțiuni de cooperare economică și tehnico-științifică; contractări și alte acțiuni care decurg din executarea contractelor de comerț exterior;
- documentare, schimb de experiență;
- cursuri și stagii de practica și specializare sau perfecționare, inclusiv participarea elevilor, studenților și cadrelor didactice însoțitoare la olimpiade și concursuri în domeniul învățământului;
- participări la congrese, conferințe, simpozioane, seminarii, colocvii, tabere internaționale sau alte reuniuni, care prezintă interes pentru activitatea specifică a unității, precum și la manifestări științifice, culturale, artistice, sportive și altele asemenea;
- primiri de titluri, grade profesionale, distincții sau premii conferite pentru realizări științifice, culturale, artistice sau sportive;
- desfășurarea unei activități științifice, culturale, artistice sau sportive, temporare, fără dobândirea calității de salariat a partenerului extern, precum și pentru ținerea de cursuri în calitate de profesor vizitator;

- executări de lucrări de construcții, reparații și amenajări la imobilele misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și ale celorlalte forme de reprezentare în străinătate,

Administrația publică județeană poate colabora la întocmirea unor proiecte comune în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii pentru care nu este necesar avizul Ministerului Afacerilor Externe.

Administrația publică județeană poate adera la asociații internaționale și naționale după caz. În acest sens se vor respecta următoarele etape:

- stabilirea condițiilor de parteneriat,
- elaborarea și aprobarea Hotărârii de aderare,
- achitarea obligațiilor financiare, dacă este cazul,

Consiliul Județean Harghita are relații de înfrățire cu 7 județe din Ungaria:

1. Județul Zala – convenție semnată pe data de 15 octombrie 1992
2. Județul Somogy- convenție semnată pe data de 4 decembrie 1992
3. Județul Bács- Kiskun - convenție semnată pe data de 16 septembrie 1994
4. Județul Szabolcs- Szatmár- Bereg- convenție semnată pe data de 16 decembrie 1995
5. Județul Békés- convenție semnată pe data de 4 aprilie 1996
6. Județul Pest - convenție semnată pe data de 16 mai 1997
7. Județul Jász- Nagykun – Szolnok - convenție semnată pe data de 25 martie 2002

Consiliul Județean Harghita este membru în:

1. Adunarea Regiunilor Europene din 1996
2. Euroregiunea Carpatica din 2001.

Consiliul Județean este membru asociat în asociațiile microregionale înființate în diferitele zone din județ.

ASOCIAȚIILE MICROREGIONALE DIN JUDEȚUL HARGHITA

Nr. crt.	Denumirea asociației microregionale	Sediul	Nr. hotărârii Cons. Jud.HR
1.	Asociația microregională “Alcsík”	537280 Sânmartin nr.367	82/1999
2.	Asociația microregională “Bucsin-Délhegy-Libán”	537130 Joseni nr.666	132/1999
3.	Asociația microregională “Căliman”	537130 Toplița, bd. Nicolae Bălcescu	29/2001
4.	Asociația microregională “Csomád-Bálványos”	537335 Băile Tușnad str. Olt nr.63	71/1998
5.	Asociația microregională	537275 Sândominic	105/1999

	“Felcsík”	nr.178	
6.	Asociația microregională “Felső Homoródmente”	537140 Lueta nr.321	102/1999
7.	Asociația microregională “Harghita Nord-Est”	537090 Ditrău, p-ța Libertății nr.9	84/1999
8.	Asociația microregională “Kászon”	527235 Plăieșii de Jos nr.8	104/1999
9.	Asociația microregională “Régiovest- Szent László”	537205 Mugeni nr.150	7/2000
10.	Asociația microregională “Keresztúr”	535400 Cristuru Secuiesc p-ța Libertății nr.27	81/1999
11.	Asociația microregională “Rika”	537225 Ocland nr.60	103/1999
12.	Asociația microregională “Sóvidék”	537240 Praid nr.141/4	80/1999
13.	Asociația microregională “Hegyalja”	535600 Odorheiu Secuiesc str. Kuvar nr.28	106/1999
14.	Asociația microregională “Pogányhavas”	530201 Miercurea Ciuc str. Szek nr.123	83/1999
15.	Asociația microregională “Nagyhomoród”	537175 Mărtiniș nr.80	92/2000

XVII. ALTE INFORMAȚII CU CARACTER GENERAL

Modalitățile de consultare a locuitorilor asupra problemelor de interes deosebit

Locuitorii comunei sau orașului sunt consultați, în condițiile legii, prin *referendum*, asupra problemelor de interes deosebit din unitatea administrativ-teritorială adică din județ fiind organizat în toate satele și localitățile componente ale județului.

În cadrul referendumului populația poate fi consultată cu privire la una sau la mai multe probleme, precum și cu privire la o problemă de interes național și o problemă de interes local, pe buletine de vot separate.

Au dreptul de a participa la referendum toți cetățenii români care au împlinit vârsta de 18 ani până în ziua referendumului inclusiv, cu excepția debililor sau a alienaților mintal puși sub interdicție, precum și a persoanelor condamnate prin hotărâre judecătorească definitivă la pierderea drepturilor electorale.

Referendumul este valabil dacă la acesta participă cel puțin jumătate plus unul din numărul persoanelor înscrise în listele electorale.

În cazul referendumului la nivel județean, acesta se poate desfășura în toate comunele și orașele din județ ori numai în unele dintre acestea, care sunt direct interesate.

Proiectele de lege sau propunerile legislative privind modificarea limitelor teritoriale ale comunelor, orașelor și județelor se înaintează Parlamentului spre adoptare numai după consultarea prealabilă a cetățenilor din unitățile administrativ-teritoriale respective, prin referendum. În acest caz organizarea referendumului este obligatorie.

Problemele supuse referendumului local se stabilesc de consiliile locale sau județene, după caz, la propunerea primarului, respectiv a președintelui consiliului județean.

Cetățenii sunt chemați să se pronunțe prin "DA" sau "NU" asupra problemei supuse referendumului, decizând cu majoritatea voturilor valabil exprimate la nivelul unității administrativ-teritoriale respective.

Obiectul și data referendumului local se stabilesc și se aduc la cunoștință publică cu cel puțin 20 de zile înainte de ziua desfășurării acestuia.

Referendumul local se poate organiza într-o singură zi, care poate fi numai duminică.

Aducerea la cunoștință publică a datei referendumului local se face prin orice mijloace de informare în masă.

Stema județului Harghita

În septembrie 2000 Consiliul Județean Harghita a însușit stema județului Harghita prin Hotărârea nr.83/2000. După acordarea avizului favorabil de către biroul zonal din Cluj-Napoca al Comisiei Naționale de Heraldică, Genealogie și Sigilografie, proiectul stemei se va trimite la Ministerul Administrației și Internelor, care va propune spre aprobare Guvernului.

Stema aprobată poate fi reprodusă pe firmele și sigiliile Consiliului Județean Harghita, pe imprimările acestora și pe indicatoarele care marchează intrarea în județ. Totodată stema poate fi expusă pe frontispiciul clădirii în care se află sediul Consiliul Județean Harghita, împreună cu stema țării, potrivit reglementărilor existente. După aprobare stema județului poate fi folosită și cu prilejul unor manifestări de interes județean, în acțiuni protocolare sau festive și pot fi reproduse pe insigne, embleme, pe diferite tipărituri și alte obiecte destinate să contribuie la cunoașterea specificului local. Proiectul stemei județului este prezentat în anexa nr. 3

Prin Hotărârea Consiliului Județean nr. 40/2002 a fost însușită propunerea pentru *steagul* județului Harghita.

Descrierea steagului:

- Steagul este alb, are bordura ornată cu triunghiuri mici de culoare neagră și roșie așezate alternativ, iar pe steag este figurat stema județului. Mărimea maximă a steagului județului nu depășește pe cea a drapelului țării pe care îl avem în uz, iar proporția între lungime și lățime se păstrează de 2/3.

Norme privind folosirea sigiliilor.

Sigiliul Consiliului Județean Harghita, cu stema României este executat de Monetăria Statului în condițiile prevăzute de Legea nr. 75/1994 și H.G. nr. 544/2003.

Păstrarea și utilizarea sigiliului se face de persoane special desemnate de președinte prin Dispoziția nr. 367/2003, cu respectarea prevederilor actelor normative incidente.

Sigiliul Consiliului Județean Harghita se aplică pe următoarele acte:

Actele juridice adoptate de autoritatea publică județeană

- a) hotărârile Consiliului județean;
- b) instrucțiunile, regulamentele, normele metodologice și alte acte cu caracter normativ;
- c) certificatele de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor pentru societăți comerciale cu capital de stat care au fost înființate de Consiliul Județean Harghita;

Actele specifice autorității de stat pe care o exercită președintele Consiliului Județean Harghita:

- a) expunerile de motive la proiectele de legi;
- b) notele de fundamentare la proiectele de hotărâri și ordonanțe ale Guvernului;
- c) corespondența adresată Președintelui României;
- d) corespondența adresată Primului – ministru, miniștrilor și conducătorilor altor autorități publice centrale;
- e) adresele prin care se înaintează spre avizare proiectele de acte normative, legi, hotărâri și ordonanțe ale Guvernului;
- f) corespondența adresată unor autorități, instituții sau persoane fizice străine, cu procedura prevăzută de lege;
- g) corespondența adresată președinților consiliilor județene și prefecturilor județene;
- h) dispozițiile președintelui Consiliului Județean Harghita ;
- i) certificatele de urbanism, autorizațiile de construcție și de demolare ;
- j) actele de control, care se întocmesc în exercitarea atribuțiilor de autoritate ale Consiliului Județean Harghita.

Aplicarea sigiliilor Consiliului Județean Harghita și a președintelui pe acte, documente și înscrisuri garantează autenticitatea și veridicitatea acestuia.

Miercurea Ciuc, 19 martie 2004

Colectivul de redactare

Director, Direcția de administrație publică locală - **Kassay Judit**_____

**Consilier juridic, Compartimentul coordonare, administrație publică,
Secretariat arhivă:** - **Timár Eva** _____

Șef serviciu, Serviciu tehnic, gestiunea patrimoniului: - **Antal Sándor**_____

Consilier, Serviciul tehnic, gestiunea patrimoniului: - **Albert Katalin** _____

Șef serviciu, Cabinet președinte: - **Kerekes Gábor**_____

Director, Centrul Cultural Județean Harghita: - **Karda Emese** _____

Director, Biblioteca Județeană: - **Kopacz Katalin**_____